

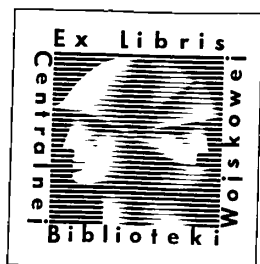
**MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
KOMENDA GŁÓWNA POLICJI PAŃSTWOWEJ.**

INSTRUKCJA WŁADANIA GRANATEM RĘCZNYM

WARSZAWA 1931

DRUKIEM „GAZETY ADMINISTRACJI I POLICJI PAŃSTWOWEJ”.

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
KOMENDA GŁÓWNA POLICJI PAŃSTWOWEJ.

INSTRUKCJA

WŁADANIA GRANATEM RĘCZNYM

WARSZAWA 1931

DRUKIEM „GAZETY ADMINISTRACJI I POLICJI PAŃSTWOWEJ”.

Arch.

326 611

W S T Ę P.

Granat ręczny jest pewnym i skutecznym środkiem walki zbliżona zarówno w natarciu, jak i obronie. Podobnie do bagnetu, granat ręczny przyczynia się do ostatecznego pokonania przeciwnika w chwili bezpośredniego zetknięcia się z nim. Używa się granatu w decydujących momentach celem przechylenia szali zwycięstwa na swoją stronę, o czym zresztą decyduje także wola pokonania przeciwnika, pewność siebie, przytomność umysłu, błyskawiczna szybkość decyzji i wprawa we władaniu bronią.

Skuteczność działania granatu ręcznego wynika z wielkiej siły niszczycielskiej i wrażenia jego wybuchu. Dobrze i w odpowiedniej chwili użyty granat wywiera na przeciwniku wrażenie piorunujące, ubezwładnia i łamie ostatecznie jego odporność. Granat rzucony łukiem stromym osiąga przeciwnika nawet za pewną osłoną, a więc w takich wypadkach, gdzie karabin lub pistolet tracą na znaczeniu.

Granat ręczny jest bronią, która może wyrzucić decydujący wpływ na wynik walki. Wartości tego środka walki nie można jednak przeceniać, ani też zapominać, że granat ręczny staje się bronią skuteczną dopiero w ręku wytrawnego policjanta-grenadjera, albowiem w użyciu przez niewyszkolonego policjanta stanowi raczej przeszkodę i przyczynę nieszczęśliwych wypadków, nigdy zaś pomoc.

Aby granat był skutecznym czynnikiem w czasie spełniania obowiązków, musi każdy policjant umieć nim władać, znać doskonale jego budowę, jego właściwości i sposoby obchodzenia się z nim.

Dobrze włada granatem ten, kto rzuca nim daleko, celnie, szybko i wytrwale w każdym terenie, z każdego położenia ciała, zarówno w miejscu, jak i w ruchu.

Zadaniem ćwiczeń grenadjerskich jest wyrobienie tych zalet we wszystkich policjantach.

Jedynym celem wyszkolenia grenadjerskiego jest przygotowanie policjanta do walki granatem. Szkoli się go tak, jak tego służba wymaga, wszelkie więc formalizowanie jest niedopuszczalne i mija się z celem.

Rozdział A.

Zasady ogólne.

1. Cel wyszkolenia.

Celem wyszkolenia grenadjerskiego jest przysposobienie policjanta do umiejętnego i skutecznego użycia granatów ręcznych w razie potrzeby.

2. Treść wyszkolenia.

Treść wyszkolenia grenadjerskiego stanowi:

a) zapoznanie policjantów z budową, właściwościami i działaniem granatów ręcznych oraz nauczanie obchodzenia się z nimi i zachowania niezbędnych przytem środków ostrożności;

b) nauczanie władania granatami ręcznymi, to znaczy nauczanie dobrego rzutu nimi we wszelkich warunkach, oraz zapoznanie ze skutkami ich działania;

c) zgranie policjantów w zespole do umiejętnego wspólnego użycia granatów wedle zachodzących okoliczności.

3. Jednostka wyszkolenia.

Instruktor kieruje wyszkoleniem grenadjerskiem i jest za nie odpowiedzialny.

Liczebność oddziału szkolonego przez jednego instruktora powinna być taka, aby mógł należycie przeprowadzać lekcję.

4. Zakres wyszkolenia.

Zakres wyszkolenia grenadjerskiego zależeć może od funkcji, pełnionych przez policjantów w pewnych okolicznościach:

a) wszyscy policjanci muszą umieć obchodzić się z granatami i rzucać je pewnie na średnią odległość (25 metrów);

b) niektórzy policjanci otrzymują specjalnie staranne wyszkolenie grenadjerskie; każdy z nich musi znać dokładnie budowę i właściwości wszystkich używanych granatów ręcznych, rzucać je biegle z każdego położenia ciała, w każdym terenie i we wszelkich warunkach oraz działać celowo w zespole;

c) policjanci odznaczający się najlepszą biegłością jako grenadjery wyborowi otrzymują wyszkolenie posunięte do najwyższej doskonałości. Muszą oni umieć wykonywać wszelkie czynności przy granatach i władać nimi wzorowo w najtrudniejszych warunkach.

d) korpus policyjny powinien być tak wyszkolony, by każdy oficer lub komendant egzekutywnej jednostki policyjnej mógł być wzorem i instruktorem policjantów w zakresie szkoły grenadjera.

Przedmioty wyszkolenia.

5. Dział wyszkolenia.

Wyszkolenie grenadjerskie obejmuje następujące działy:

- a) naukę o budowie i właściwościach granatów ręcznych;
- b) naukę władania granatami ręcznymi;
- c) wyszkolenie bojowe.

6. Nauka o budowie i właściwościach granatów ręcznych.

Nauka o budowie i właściwościach granatów ręcznych ma za zadanie zapoznanie policjantów z budową wszelkich używanych u nas granatów, ich częściami składowymi (zapalnikami) i sposobami obchodzenia się z granatami.

Zapoznanie policjantów z granatami odbywa się w drodze pogadanek, prowadzonych w sposób przystępny i poglądowy, z których każdy słuchacz powinien wynieść prawidłowy sąd o wartości granatów oraz nabrać przekonania o słuszności przepisów ostrożności przy obchodzeniu się z nimi.

Dla uprzystępnienia pogadanek posługuje się instruktor rysunkami, powiększonymi modelami, przekrojami i rzeczywistymi granatami.

Należy unikać zbytniego wyjaśniania chemicznej budowy różnych materiałów wybuchowych — podkreślać jedynie specjalne cechy charakterystyczne i własności danego materiału, różniące go od innych.

7. Nauka władania granatami ręcznymi.

Nauka władania granatem ręcznym ma za zadanie nauczyć policjanta jak najlepiej rzucać granatami z każdej postawy ciała, w każdym terenie i we wszelkich warunkach. Rozpoczyna się od nauczania policjanta prawidłowej postawy do rzutu, poczem przechodzi się do wykonania rzutu we wszelkich postawach ciała, wreszcie do rzucania w różnych warunkach terenowych (rzucanie stosowane).

8. Wyszukolenie bojowe.

Wyszukolenie bojowe jest ostateczną i końcową częścią wyszukolenia grenadjerskiego i ma za zadanie nauczyć policjanta używania granatu ręcznego w każdej sytuacji.

Metody wyszukolenia.

9. Zasady ogólne metody wyszukolenia.

Wyszukolenie grenadjerskie prowadzi się w sposób ciągły i systematyczny.

Naukę prowadzi się powoli lecz dokładnie. Żądanie ścisłości w wykonaniu zapewnia najlepsze wyniki ostateczne.

Zawsze pamiętać należy, że wyszukolenie ma na celu przygotowanie do służbowych wystąpień, cała zaś nauka zmierza do nauczania policjanta odpowiedniego używania granatów ręcznych.

Wszelkie ćwiczenia wstępne i przygotowawcze nie stanowią celu same dla siebie, są jedynie czynnikami, ułatwiającymi osiągnięcie celu ostatecznego.

Podstawą wyszukolenia oddziału jest dokładne wyszukolenie pojedynczego policjanta.

10. Wyszkolenie pojedyncze.

Wyszkolenie pojedyncze należy przeprowadzać przy pomocy pokazów. Instruktor pokazuje danemu policjantowi pewien ruch, chwyt lub zamach, przyczem ruch skomplikowany rozkłada na jego elementy. Ćwiczenie na tempa jest jednak bezwzględnie wzbronione. Każdy wykonywany ruch musi być objaśniony, dlaczego się go wogóle wykonywa i dlaczego się go wykonywa w sposób pokazany, aby uczeń nie tylko umiał dany ruch powtórzyć, ale rozumiał potrzebę takiego, a nie innego jego wykonania.

Po przeprowadzeniu w ten sposób objaśnienia uczeń przystępuje do wykonania danego ruchu. Instruktor śledzi wykonanie, wykazuje błędy, nakazuje powtórzenie ruchu aż do chwili, w której się przekona, że uczeń przyswoił sobie to, czego się odeń wymaga.

11. Przygotowanie i tok lekcji.

Instruktor przygotowuje każdą lekcję według wskazówek i zgodnie z nakazanym programem.

Lekcję prowadzi się żywo, interesująco i w sposób urozmaicony. Lekcja nudna jest lekcją złą.

12. Ewidencje i podział ćwiczących.

Instruktor prowadzi dokładną ewidencję swych uczniów w zakresie wyszkolenia grenadjerskiego, notując stale ich postępy.

Ma on możność zawsze podzielić uczniów na lepszych i gorszych (słabszych). Pamiętając, że celem wyszkolenia jest osiągnięcie możliwie wysokiego, ale równomiernego poziomu, poświęca więcej uwag i pracy słabiej ćwiczącym, starając się podciągnąć ich do wyższego poziomu.

13. Kierownictwo i nadzór.

Kierownictwo wyszkolenia grenadjerskiego spoczywa w rękach instruktora, który opiera się na programach oraz rozkazach swych przełożonych.

Nadzór nad tokiem wyszkolenia należy do każdego komendanta w zakresie podkomendnej mu jednostki policyjnej, za co odpowiedzialny jest ze swej strony wobec swego bezpośredniego przełożonego.

Podział i tok wyszkolenia.

14. Czas trwania wyszkolenia grenadjerskiego.

Wyszkolenie grenadjerskie trwa przez cały czas służby policjanta.

Po doprowadzeniu policjantów do dobrego stanu wyćwiczenia nie należy zapominać o potrzebie ciągłego dalszego wprawiania się, jeśli się chce utrzymać osiągnięty poziom.

Naukę znajomości granatów prowadzi się w miarę potrzeby i równolegle do wyszkolenia we władaniu granatami.

15. Podział wyszkolenia.

Wyszkolenie grenadjerskie dzieli się na następujące okresy:

1. Okres przygotowawczy, t.j. okres, w którym należy nauczyć ucznia prawidłowego rzutu i wszczepić w niego zasady ostrożności.

2. Okres wyrobienia sprawności grenadjerskiej, t. j. okres, w którym należy zaprawić ucznia w rzucaniu pewnem i wytrwałem, osiągnąć mechaniczność rzutu, zapoznać go z użyciem granatów ostrych przez rzucanie ostre.

3. Okres wyszkolenia stosowanego, t. j. okres w którym należy wyszkolić ucznia w rzucaniu granatami w różnych warunkach terenowych, czyli przystosować rzut prawidłowy do rozmaitych wymagań w różnych okolicznościach.

4. Okres wyszkolenia bojowego, t. j. okres nauki walki. Powinien się nauczyć w tym okresie pojedynczy policjant skutecznego użycia granatu ręcznego oraz sprawnego działania w zespole.

16. Tok wyszkolenia.

Okresy wyszkolenia następują po sobie kolejno. Okres przygotowawczy powinien być ograniczony do czasu możliwie krótkiego, by jak najrychlej przejść do wyrobienia sprawności grenadjerskiej. Jeśli zachodzi potrzeba, należy powracać w toku wyszkolenia do rzeczy poprzednio przećwiczonych, a to w celu poprawienia błędów, które się zjawiają, lub też w celu podtrzymania osiągniętego stopnia wyszkolenia.

17. Znaczenie zawodów w wyszkoleniu grenadjerskim.

Zawody są czynnikiem pobudzającym ambicję uczniów. Stwarzają one zdrowe współzawodnictwo oraz dają wielkie zadowolenie moralne. Zawody odbywać należy możliwie uroczyście.

Rozdział B.

Wyszkolenie we władaniu granatem ręcznym.

18. Zadanie wyszkolenia we władaniu granatem ręcznym.

Wyszkolenie we władaniu granatem ręcznym ma za zadanie wyrobić w policjancie umiejętność rzucania granatem celnie, szybko, daleko i wytrwale.

19. Podział wyszkolenia.

Wyszkolenie we władaniu granatem ręcznym obejmuje następujące rodzaje ćwiczeń:

- 1) ćwiczenia przygotowawcze;
- 2) ćwiczenia sprawności grenadjerskiej;
- 3) ćwiczenia stosowane.

Ćwiczenia przygotowawcze.

20. Znaczenie ćwiczeń przygotowawczych.

Ćwiczenia przygotowawcze są podstawą, na której opiera się dalsze wyszkolenie grenadjera. Zadaniem ich jest nauczenie policjanta prawidłowego rzutu granatem ćwiczebnym, oraz zachowywania niezbędnych środków ostrożności przy obchodzeniu się ze sprzętem.

Nauka rzutu.

21. Charakterystyka rzutu.

Rzut jest krótkim, lecz intensywnym wysiłkiem prawie wszystkich mięśni człowieka. Dobroć rzutu wskutek tego uzależniona jest od siły i sprawności mięśni ludzkich i od umiejętnego ich wykorzystania do rzutu przy odpowiedniej podstawie. Aby więc nauczyć dobrego rzutu, należy wyrobić w uczniach sprawność mięśni i nauczyć ich wybierania odpowiednich podstaw.

22. Wyrabianie mięśni.

Wyrabianie mięśni policjanta nie należy do zadań wyszkolenia grenadjerskiego, lecz stanowi przedmiot wychowania fizycznego. Jednakowoż, dla celów ściśle związanych z grenadjerką, przeprowadza się, według metod ustalonych w regulaminie wychowania fizycznego, ćwiczenia wstępne, przed samą nauką rzutu.

23. Ćwiczenia wstępne.

Na początku każdej lekcji nauki rzutu przeprowadza się ćwiczenia wstępne, których zadaniem jest rozruszać mięśnie całego ciała, a w szczególności rąk, tułowia i nóg i przygotować je do wykonania większego wysiłku.

Ćwiczenia można dobierać albo na wyrabianie jednej z grup mięśni, albo na jednoczesne wyrabianie wszystkich (ćwiczenia złożone). W pierwszym wypadku należy przerabiać kolejno ćwiczenia na wszystkie grupy mięśni, w wypadku drugim powtarzać kilkakrotnie ćwiczenia złożone.

Ćwiczenia wstępne powinny trwać 3—5 minut.

Materiał do ćwiczeń wstępnych podany jest w tabeli.

24. Tabela ćwiczeń wstępnych.

Tabela ćwiczeń wstępnych przedstawia się następująco:

Ćwiczenia rąk	Ćwiczenia tułowia	Ćwiczenia nóg	Ćwiczenia złożone	U W A G I
I. Podniesienie prostych rąk bokiem w górę. Opuszczenie przodem. To samo odwrotnie. II. Krążenie prawej (lewej, obu) ręki wprzód (w tył). III. Wymachy boczne rąk niesymetrycznie; prawa w górę, lewa w górę, jednocześnie prawa w dół i t. d. IV. Ręce skurczone, pięści zacisnięte na wysokości barków. Silny rzut ręki prawej (lewej, obu) wprzód, jednocześnie rozwarcie pięści.	I. Skłony tułowia w lewo i w prawo. II. Zwroty tułowia w lewo i w prawo. III. Zwrot tułowia w lewo (w prawo) i skłon wprzód. IV. Zwrot tułowia w lewo (w prawo) i skłon wtył. V. Krążenie tułowia w lewo i w prawo.	I. Półprzysiad na cztery tempa: 1—na palce, 2—półprzysiad, 3—na palce, 4—postawa. II. Przysiad na cztery tempa jak wyżej. III. Uginanie i przeżnięcie nóg na przemian (lewa, prawa). IV. Ręce w bok, na palce, zwrot w lewo, przykłonienie na prawe kolano nie dotykając ziemi; na palce; zwrot do przodu; na całe stopy. To samo w przeciwną stronę.	I. Ręce w bok, skłon w prawo — jednocześnie ugięcie nogi prawej. Wyprostowanie tułowia i nogi. To samo w lewo. II. Lewa ręka bokiem w górę — jednocześnie ugięcie prawej nogi; wymachem bocznym prawa ręka w górę—lewa w dół jednocześnie wyprostowanie energiczne prawej nogi i ugięcie lewej. III. (Naśladowanie rzutu). Ręce w bok; skłon w prawo, jednocześnie ugięcie prawej nogi, szybkie wypreżenie prawej nogi, jednocześnie zwrot tułowia w lewo i skłon — ugięcie lewej nogi — rzut prawej ręki łukiem górnym w lewo, rzut lewej ręki łukiem dolnym w tył. To samo w lewo.	Wszystkie ćwiczenia wykonywa się w rozkroku. Ręce o ile nie ćwiczą — na biodrach. Wszystkie ruchy wykonywa się głęboko lub silnie, o ile tylko na to budowa ciała i uzdolnienie fizyczne pozwalają.

25. Ustawienie oddziałów do ćwiczeń wstępnych.

Ćwiczenia wstępne przerabia się w tym samym zespole w którym następnie uczyć się będzie rzutu. W tym wypadku oddział ustawia się w kolumnie ćwiczebnej trzy lub czteroszeręgowej, przesuwając parzyste szeregi w szachownicę. Odstępy i odległości przybiera się odpowiednio, aby ćwiczący nie przeszkadzali sobie wzajemnie.

26. Szkolenie postawy grenadjerskiej.

W początkach wyszkolenia grenadjerskiego należy kłaść główny nacisk na wyrobienie u uczniów prawidłowej postawy do rzutu. W tym celu na początku każdej lekcji ćwiczy się przybieranie postaw do rzutu według poniższego porządku: postawa do rzutu stojąc, klęcząc, leżąc.

27. Prowadzenie lekcji.

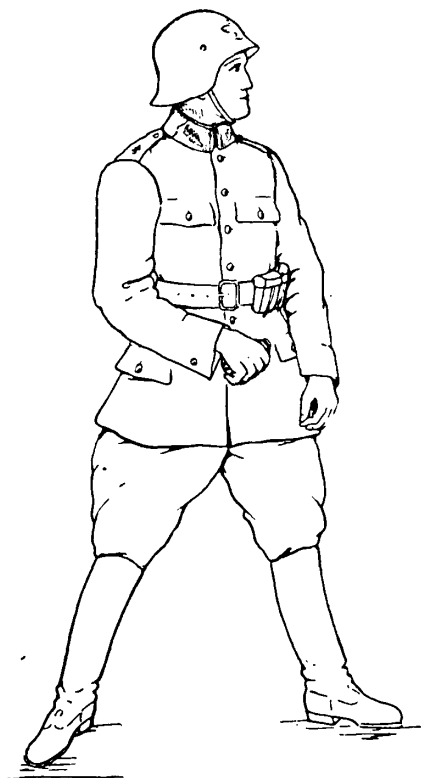
Ćwiczenia dla wyrobienia postawy przeprowadza się w szyku analogicznym do szyku ćwiczeń wstępnych. Na rozkaz instruktora — „postawę do rzutu (stojąc) — ćwicz!” uczniowie rozpoczynają ćwiczenie, instruktor zaś obchodzi kolejno wszystkich uczniów i poprawia zauważone błędy.

W dalszym toku wyszkolenia, gdy już wszyscy uczniowie umieją dobrze przybierać postawy do rzutu, można zaniechać urządzania specjalnych ćwiczeń na wyrobienie postawy do rzutu, jednakowoż i w tym wypadku instruktor stale powinien zwracać uwagę na postawę ucznia przy wykonywanym rzucie, przekonywując go, że niema dobrego rzutu bez dobrej postawy.

Postawy rzutu.

28. Postawa do rzutu stojąc.

Przybrać postawę zasadniczą, następnie wykonać zwrot w prawo jednocześnie odstawić nogę prawą do tyłu nie mniej niż na długość 2 stóp i nieco w prawo. Ciężar ciała rozłożyć równomiernie na obie nogi, ręce swobodnie opuścić wzdłuż ciała, wzrok zwrócić na punkt odległy w kierunku lewego ramienia.

Postawa do rzutu stojąc.

Przybrana postawa będzie dobra, jeśli pozwoli na wykonanie głębokiego ruchu wahadłowego całym ciałem w kierunku lewego i prawego ramienia. Nogi przy tym ruchu ugina się.

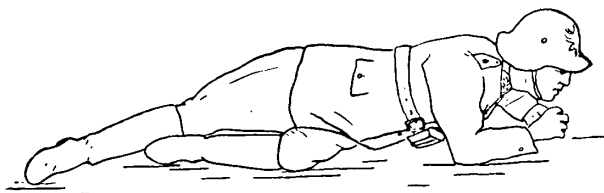
29. Postawa do rzutu kłęcząc.

Przybrać postawę zasadniczą, następnie wykonać zwrot w prawo, klęknąć na lewe kolano, prawą nogę wyprostować w prawo, wzrok zwrócić w lewo w kierunku przeciwnym do nogi prawej.

Przybrana postawa będzie dobra, jeśli pozwoli wykonać wahadłowy ruch całym ciałem w kierunku prawego i lewego ramienia. Przy ruchu w prawo nogę prawą ugina się.

30. Postawa do rzutu leżąc.

Paść na ziemię. Leżąc brzuchem na ziemi, unieść lekko ciało, opierając się na przedramionach i palcach stóp, podciągnąć lewą nogę zgiętą do przodu w prawo tak, aby udo leżało prostopadłe do osi ciała i następnie przekreślić się na lewy bok, by zwolnić rękę prawą.

Postawa do rzutu leżąc.

Przybrana postawa będzie dobra, jeśli pozwoli na swobodne wykonanie ruchów ręką prawą.

31. Postawy do rzutu ręką lewą.

Wszystkie powyższe postawy przewidziane są dla rzutu ręką prawą. Postawy dla rzutu ręką lewą należy ćwiczyć podobnie w porządku odwrotnym, zmieniając pojęcia: prawo na lewo, lewo na prawo.

Chwyty granatów do rzutu.

32. Chwyty granatów do rzutu.

Jedynie granat z zapalnikiem samoczynnym wymaga ściśle określonego chwytu ze względu na niebezpieczeństwo, jakim grozi nieumiejętne ujmowanie go. Wszystkie inne granaty ujmuje się dowolnie w sposób najdogodniejszy do zapalania i rzucania bez stosowania się do jakichkolwiek ścisłych przepisów.

Sposoby zapalania związane są zawsze z typem granatu ręcznego i należy je znać dokładnie.

33. Prawidłowy chwyt granatu z zapalnikiem samoczynnym.

Mając granat z zapalnikiem samoczynnym chwytą się go wedle obowiązujących dla danego typu przepisów.

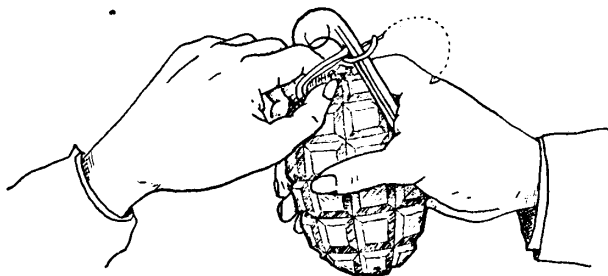
(Granat z zapalnikiem samoczynnym np. W. 1916 ujmuje się zapalnikiem do przodu w prawą rękę pełną dłoń, cztery palce nazewnątrz, kciuk od wewnątrz. Środek dłoni ciśnie na ogon łyżki. Trzymać granat mocno, lecz bez wysiłku.)

34. Odbezpieczanie zapalnika samoczynnego.

Granat z zapalnikiem samoczynnym odbezpiecza się wedle obowiązujących przepisów dla danego typu.

(Odbezpieczanie zapalnika samoczynnego np. W. 1916 odbywa się w następujący sposób:

Unieść granat trzymany w prawej dłoni przed siebie tak, by kółko przetyczki było zwrócone w stronę piersi. Ująć kółko między kciuk i zgięty palec wskazujący lewej ręki. Obrócić kółko w stronę prawego ramienia. Haczyk przetyczki odepnie się. Lekkim pociągnięciem wyciągnąć odpiętą przetyczkę z przewodu. Granat jest odbezpieczony.)

Odbezpieczanie zapalnika samoczynnego.

35. Ćwiczenia chwytów do rzutu.

Chwyty granatów do rzutu ćwiczy się, ucząc rzutu, gdyż każdy granat odbezpieczony musi być rzucony.

Przy wykonywaniu rzutów granatami ćwiczebnymi (bezwładnymi) należy przy każdym rzucie wykonać udawane ruchy odbezpieczenia granatu.

Rzuty.

36. Kolejność i metoda nauczania.

Nauka rzutu rozpoczyna się od nauczania rzutu w pozycji stojącej, przechodząc następnie do nauczania rzutu w pozycji klęczącej i leżącej.

Naukę rzutów należy prowadzić jak najsystematyczniej. Nigdy nie wolno zadowolić się połowicznością. Nie należy rozpoczynać nauki nowej rzeczy, dopóki stara nie została opanowana przez uczniów w sposób dostateczny. Wszystkie rzuty ćwiczy się ręką prawą i lewą. Uwaga instruktora powinna być skierowana na prawidłowość rzutu.

37. Organizacja lekcji.

Oddział ćwiczący liczebnością powinien odpowiadać wymagom nauczania. Ustawia się go przy stanowiskach rzutni w kolumnie ćwiczebnej. Szeregi są tak złuzowane, że każdy z uczniów ma swoje stanowisko, z którego będzie rzucał.

Instruktor wyjaśnia i pokazuje ćwiczenie lub, jeśli jest znane uczniom, tylko zarządza je.

Na rozkaz instruktora: „Na koniec rzutni — biegiem marsz!” — pierwszy szereg przebiega wzdłuż swych stanowisk na przeciwny koniec rzutni. Drugi szereg zajmuje stanowiska. Na rozkaz instruktora: „Pojedynczo ćwicz!”, uczniowie wykonywają nakazany rzut, dopóki instruktor nie wyda rozkazu: „Dość!”.

Instruktor nadzoruje kolejno każdego ze swych uczniów i poprawia ich. Zwraca pilną uwagę na dokładność w wykonaniu niezbędnych chwytów oraz na szybkość wykonania ruchów, przez co z biegiem czasu usyska się zmechanizowanie ruchów ucznia przy rzucie, co pozwoli mu całą uwagę skupić na celu.

Na rozkaz instruktora: „Zebrać granaty!”, pierwszy szereg zbiera je wzdłuż swych stanowisk, przynosi na miejsce, skąd się rzuca i zajmuje stanowiska. Szereg, który rzucał, ustawia się na miejsce pierwszego na końcu rzutni, przebiegając tam bokiem rzutni, aby nie stłoczyć się z policjantami, zbierającymi granaty.

Jeśli ćwiczących jest więcej niż dwa szeregi, wówczas szereg, który przyniósł granaty ustawia się jako ostatni, stanowiska zaś zajmuje szereg trzeci. Dalsze zmiany przeprowadza się tak samo.

Lekcję prowadzi jeden instruktor, pozostali instruktorzy pomagają mu w nadzorowaniu i poprawianiu uczniów. Ubranie uczniów zupełnie swobodne.

Plan i opis rzutni szkolnej znajduje się na końcu niniejszej instrukcji jako załącznik nr. 1.

38. Czas trwania lekcji.

W zasadzie każda lekcja na rzutni ma trwać tak długo, by każdy uczeń sumarycznie mógł rzucać około 10 minut na swem stanowisku.

Początkowo można zmieniać szeregi na stanowiskach częściej, np. dwukrotnie; pod koniec tego okresu wyszko-

lenia, gdy uczniowie lepiej są zaprawieni, wystarczy zmie-
nić szeregi na stanowiskach, raz w ciągu lekcji.

39. Program lekcji.

W ciągu jednej lekcji ćwiczeń przygotowawczych należy
przerobić rzuty w jednej postawie ręką prawą i lewą.

40. Rodzaje rzutów.

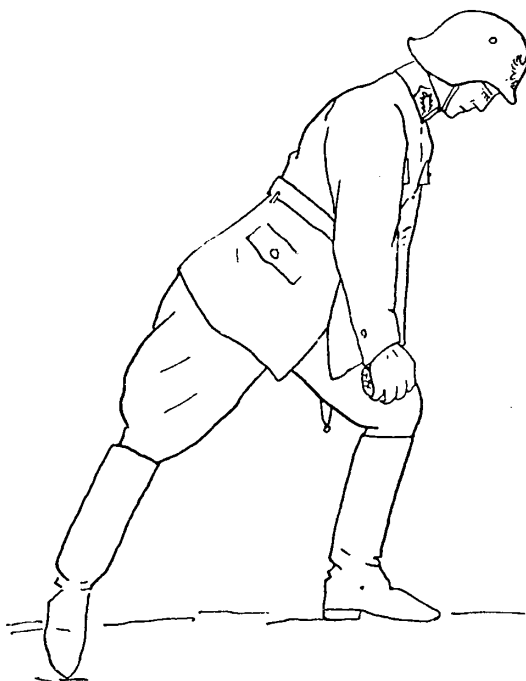
Zasadniczym rodzajem rzutu, w którym należy dosko-
nale wyszkolić każdego ucznia, *jest rzut ręką wyprostowa-
ną*, przy jednoczesnym zamachu całego ciała. Jest to
najpraktyczniejszy sposób rzutu, gdyż pozwala na wyko-
rzystanie przy rzucie wszystkich mięśni ciała ludzkiego,
wskutek czego osiągnąć można wielką donośność rzutu
nawet u policjantów rozwiniętych fizycznie słabiej. Z dru-
giej strony, ze względu na rozłożenie pracy wykonywanej
przy rzucie na wszystkie mięśnie ciała, mięśnie ręki rzu-
cającej nie ulegają specjalnemu zmęczeniu. Poza tem
wielką dogodnością tego sposobu rzutu jest to, że go
można używać również w pozycji leżącej i kłęczącej.

Drugim rodzajem rzutu—*jest rzut ręką zgiętą w łokciu*.
Sposób ten jest zazwyczaj znany policjantowi jako rzut
przy grze piłką, kamieniem i t. p. Rzut ten jednak wyma-
ga silnego ramienia, a przy dłuższem rzucaniu szybko
męczy. Poza tem nie daje się wykonać w pozycji leżącej.

Wszystkie inne sposoby rzutu są jedynie odmianami
wyżej omówionych, przystosowanymi do warunków tere-
nowych.

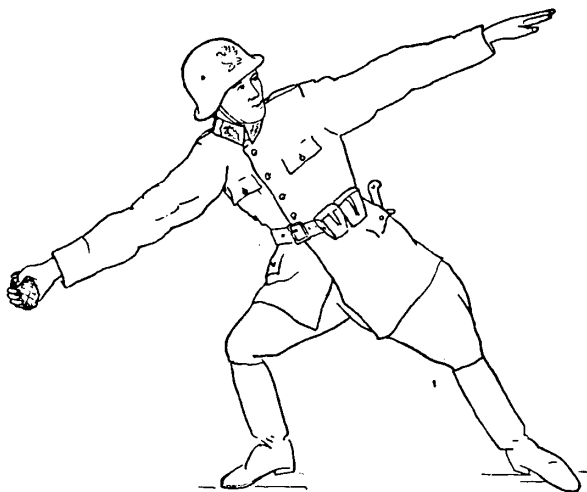
41. Rzut ręką wyprostowa- ną stojąc.

Chwycić granat prawidłowo ręką prawą. Przybrać posta-
wę do rzutu (por. pkt. 28). Przenieść ciężar ciała na lekko
ugiętą lewą nogę przez pochylenie się w lewo i odbez-
pieczyć granat przy kolanie nogi lewej (zapalić przy gra-

Rzut ręką wyprostowaną — stojąc.

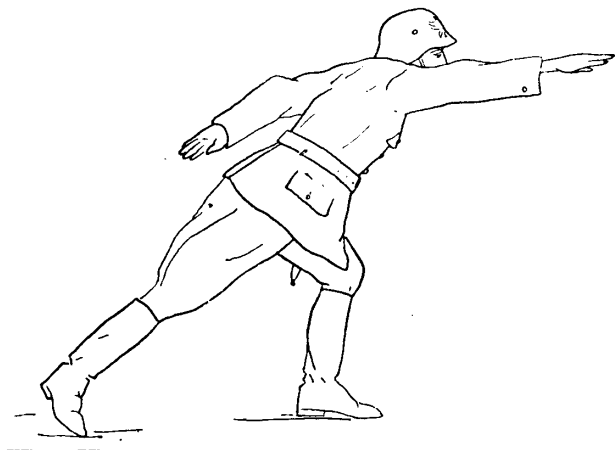
natach niesamoczynnych), obserwując tę czynność przez potrzebną chwilę.

Rzut ręką wyprostowaną — stojąc.

Wycelować przez rękę lewą wprzód wyprostowaną, następnie przenieść ciężar ciała na nogę prawą uginając ją w kolanie, a prostując lewą. Prawą ręką wyprostowaną i całym tułowiem przez skłon do tyłu wziąć jak największy zamach, unosząc zlekka lewą piętę. Przerzucić gwałtownie ciężar ciała wprzód na nogę lewą, uginając ją w kolanie, a prostując prawą i wyrzucić granat wysokim łukiem wyprostowaną ręką prawą w chwili, gdy przechodzi on ponad głową.

W celu zwiększenia siły rzutu, rzucić jednocześnie lewą ręką dołem w tył, obracając tułów w kierunku rzutu.

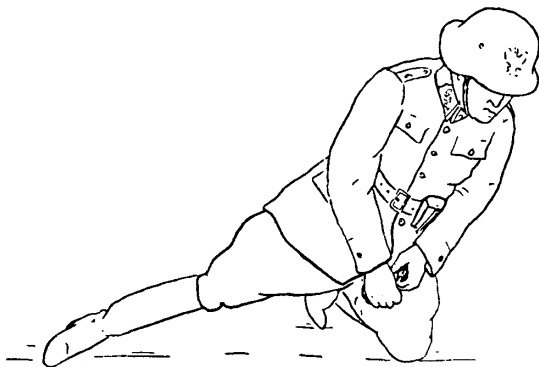
Rzut ręką wyprostowaną — stojąc.

Cały ruch przy wykonaniu rzutu powinien być ciągły i rozkładać go na fazy można jedynie dla pokazania. Siła rzutu zależy przedewszystkiem od należytej pracy mięśni nóg i tułowia. Ruch tułowia ku dołowi jest ruchem względnie powolnym i głębokim, ruch do przodu jest jak najsilniejszym rozprężeniem. Ruch ku tyłowi powinien przejść w ruch do przodu bez chwili zatrzymania się.

42. Rzut ręką wyprostowaną kłęcząc.

Chwycić granat prawidłowo ręką prawą. Przybrać postawę do rzutu kłęcząc (pkt. 29). Odbezpieczyć granat

przy udzie nogi lewej, obserwując tę czynność przez potrzebą chwilę (przy granatach niesamoczynnych zapalić

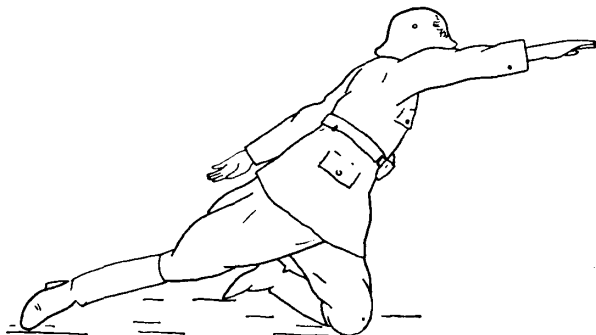
Rzut ręką wyprostowaną — klęcząc.

go). Wycelować przez wyprostowaną rękę lewą, jednocześnie przenieść rękę prawą wyprostowaną wraz ze skłonem tułowia w tył poza nogę prawą, która silnie ugina się w kolanie. Przerzucić energicznie ciężar ciała z tyłu

Rzut ręką wyprostowaną — klęcząc.

ku przodowi, prostując nogę prawą i wyrzucić granat górnym łukiem wyprostowaną ręką prawą w chwili, gdy przechodzi on ponad głową.

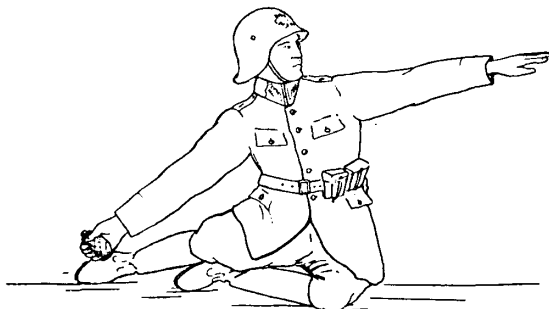
Rzut ręką wyprostowaną — klęcząc.

Tym samym zamachem paść wprzód na ręce, rozpląszyc się na ziemi i skrócić głowę w bok. Nogę prawą dociągnąć do lewej.

W celu zwiększenia siły rzutu, przenosząc ciało ku tyłowi, można unieść i cofnąć lewe kolano, opierając się tylko na palcach nogi.

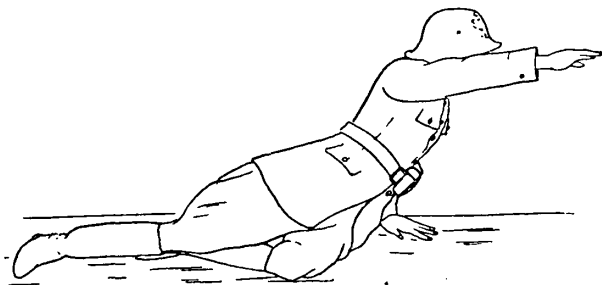
43. Rzut ręką wyprostowaną leżąc.

Chwycić granat prawidłowo ręką prawą. Przybrać postawę do rzutu leżąc (pkt. 30). Odbezpieczyć granat, obserwując tę czynność przez potrzebną chwilę (zapalić granat niesamoczynny). Odpychając się dłonią lewej ręki od ziemi wziąć tułowiem wraz z wyprostowaną ręką prawą,

Rzut ręką wyprostowaną — leżąc.

jak największy zamach ku tyłowi, uginając przytem zlekka prawą nogę i następnie rzucić granat, wykonywając rękami ruch podobny, jak przy rzucie z postawy klęczącej.

Rzut ręką wyprostowaną — leżąc.

W wypadku, kiedy uniesienie tułowia dla wzięcia zamachu jest z jakichkolwiek powodów niemożliwe, należy rzut wykonać jedynie samym zamachem wyprostowanej ręki, leżąc na brzuchu, boku, lub na plecach.

44. Rzut ręką ugiętą stojąc.

Przybrać postawę do rzutu, odbezpieczyć (zapalić) granat według przepisów zawartych w pkt. 32—34.

Przenieść ciężar ciała na nogę prawą, uginając ją, a prostując nogę lewą i podnosząc zlekka lewą piętę. Całym tułowiem i ręką prawą, ugiętą przejściowo wziąć

Rzut ręką ugiętą — stojąc.

jak największy zamach ku tyłowi, naprężając jednocześnie wszystkie mięśnie. Lewą rękę ugiąć przed piersiami. Rzucić granat jak zwykły kamień, wzmacniając rzut ruchem całego ciała ku przodowi.

45. Rzut ręką ugiętą klęcząc.

Przybrać postawę i wykonać rzut według przepisów pkt. 42, z tą różnicą, że ruchy rąk wykonać należy według pkt. 44.

46. Wskazówki dla poprawnego rzutu.

Granaty należy zawsze rzucać łukiem stromym.

Donośność przy rzutach w postawie stojącej powiększać można przez podskok w czasie rzutu. Podskok wykonywać się na prawej nodze w czasie ruchu ciała ku przodowi. Odpowiednio wykonany podskok pozwala powiększyć donośność rzutu o 2—5 metrów.

Na poprawne wykonanie rzutu w nakazanym kierunku wywiera duży wpływ ustawienie prawej nogi, wysuniętej ku tyłowi. Odgrywa ona rolę steru. Zbytnie jej przesunięcie w prawo powoduje zboczenie rzutu w lewo i odwrotnie. Na okoliczność tę należy zwrócić uwagę ćwiczącego, przez co szybciej nauczy się tu przybierać postawę odpowiednią do budowy jego ciała.

47. Rozkazy do wykonania rzutów.

Rzut granatem jest czynnością wykonywaną przez policjanta swobodnie i samodzielnie, a podobnie jak strzał, który ma osiągnąć cel, nie znosi komendy.

W toku wyszkolenia może zająć potrzeba przećwiczenia lub wykonania przez ucznia jedynie części ruchów, z których cały rzut się składa. W tym celu służą następujące rozkazy:

Na rozkaz: „Postawa stojąc!” policjant przyjmuje postawę do rzutu stojąc, według pkt. 28.

Na rozkaz: „Postawa klęcząc!” policjant przyjmuje postawę do rzutu klęcząc, według pkt. 29.

Na rozkaz: „Postawa leżąc!” policjant przyjmuje postawę do rzutu leżąc, według pkt. 30.

Na rozkaz: „Pojedynczo pal!” policjant odbezpiecza granat (przy niesamoczynnych zapala) i rzuca go.

Rozkaz „Pal!” może być poprzedzony wskazaniem kierunku, celu i t. p. Wówczas policjant bierze odpowiedni kierunek, poprawiając, jeśli potrzeba, postawę.

Ćwiczenia sprawności grenadjerskiej.

48. Cel ćwiczeń.

Ćwiczenia sprawności grenadjerskiej mają na celu wyrobić w policjancie celność, szybkość i wytrzymałość w rzucaniu granatów na wszelkie możliwe odległości, zmechanizować wszystkie jego czynności przy sprzęcie i rzucie, nauczyć rzucać granaty w różnych warunkach terenowych, wreszcie rzucać granaty ostre (por. pkt. 15.).

49. Kolejność doskonalenia.

Doskonalenie grenadjera jest możliwe jedynie przez kolejne rozwijanie cech sprawności. Z ćwiczeń przygotowawczych uczeń wyniósł umiejętność rzutu prawidłowego, względnie donośnego i celnego; obecnie umiejętności powyższe muszą być rozwinięte do doskonałości i wyrobione dalsze nieodzowne właściwości grenadjera, to jest szybkość i wytrzymałość w rzucaniu. Szybkość wyrobi się przez specjalne ćwiczenia, wytrzymałość — przez codzienne zaprawianie się w rzutach.

50. Zakres ćwiczeń sprawności.

Ćwiczenia sprawności grenadjerskiej są następujące:

- 1) ćwiczenia dla zaprawiania grenadjera w rzucaniu,
- 2) nauka rzucania w różnych warunkach terenowych,
- 3) rzucanie ostre (szkolne).

Ćwiczenia dla zaprawienia grenadjera w rzucaniu.

51. Cel ćwiczeń dla zaprawienia grenadjera.

Dobry rzut granatem, jak i bojowa wartość grenadjera, da się osiągnąć jedynie przez codzienne zaprawianie grenadjera w rzucaniu granatów. Im więcej dany grenadjer

ćwiczy, im usilniej przykładą się do nauki, tem pewniej, dalej i celniej rzucać będzie, a z biegiem czasu osiągnie zdolność szybkiego i wytrwałego rzucania.

52. Treść ćwiczeń dla zaprawienia grenadjera.

Treścią ćwiczeń będą rzuty na rzutni szkolnej, przyczem w czasie nauki należy wyrobić u policjanta następujące zalety:

- 1) utrzymanie nakazanego kierunku,
- 2) donośność,
- 3) celność,
- 4) szybkość rzucania,
- 5) wytrwałość w rzucaniu.

53. Ćwiczenia w utrzymaniu kierunku.

Ćwiczenia w utrzymaniu kierunku polegają na wolnych rzutach, przy których instruktor zwraca uwagę jedynie na kierunek rzutu.

54. Ćwiczenia w donośności rzutu.

Ćwiczenia w donośności rzutu są dalszym ciągiem ćwiczeń poprzednich, podczas których instruktor zwraca uwagę tak na utrzymanie kierunku, jak i na osiągnięcie możliwie największej donośności rzutu.

55. Ćwiczenia w celności rzutu.

Ćwiczenia w celności rzutu polegają na rzutach, podczas których policjant stara się trafić w nakazany cel poziomy lub pionowy.

56. Ćwiczenia w rzucaniu szybkim.

Ćwiczenia w rzucaniu szybkim polegają na wyrzuceniu w ciągu określonego czasu, początkowo 30 sekund, następnie 60 sekund, jak największej ilości granatów w nakazanym kierunku i jak najdalej, zawsze łukiem wysokim (stromym). Ćwiczenie to przeprowadza się pojedynczo.

57. Wyrwałość w rzucaniu.

Wyrwałość rzutu osiąga się przez ciągłość i systematyczność ćwiczeń.

Jako sprawdzian osiągniętej wyrwałości przeprowadza się od czasu do czasu ćwiczenia, polegające na wyrzuceniu możliwie największej ilości granatów bez zmęczenia.

58. Program lekcji.

W ciągu jednej lekcji ćwiczeń sprawności należy przeobrazić rzuty w kilku postawach ręką prawą i lewą. Będzie to możliwe zawsze, jeśli lekcja prowadzona będzie energicznie i bez zbytecznej straty czasu.

Rzucanie z rowu.

59. Znaczenie rzutu granatem z rowu.

Nieodzownym warunkiem nietylko dla grenadjera, ale dla każdego policjanta jest umiejętność rzucania granatów z rowu, okopu i t. p. Konieczność krycia się w czasie pewnej akcji wymaga umiejętnego wykorzystania zasłon terenowych naturalnych lub sztucznych. Rzut z rowu, okopu, czy też wogóle z poza ściany osłony jest trudniejszy, niż rzut ze stanowiska otwartego, a często musi być wykonany odmiennie. Aby umieć przezwyciężyć te trudności każdy policjant musi być zaprawiony w rzucaniu granatów z rowu, okopu i t. p.

Nauka rzutu z rowu.

60. Rozpoczęcie i zakres nauki rzutu z rowu.

Naukę rzucania granatów z rowu rozpoczyna się w pierwszej połowie okresu wyrobienia sprawności grenadjerskiej.

Ćwiczenia te początkowo prowadzi się indywidualnie tak, jak naukę rzutów, ucząc policjanta wykonania rzutu w trudnych warunkach terenowych z zachowaniem kierunku. Następnie ćwiczenia te przyjmują charakter cwi-

ceń zaprawiających w rzucaniu z rowu i mają na celu wyrobienie w uczniach jak najdalszej donośności rzutu, wreszcie szybkości w rzucaniu.

Te dwie cechy ostatnie są niezbędne przy użyciu granatów ręcznych podczas obrony.

61. Charakterystyka rzutu z rowu.

W ciasnym rowie rzut prawidłowy ręką wyprostowaną jest niemożliwy, wobec tego rzut wykonać należy ręką wyprostowaną, lub ewentualnie ugiętą w łokciu, bez zama-
chu ciała.

62. Rzut z rowu ręką wyprostowaną.

Przyjąć postawę do rzutu stojąc, przylegając lewym bokiem do przedniej ściany rowu. Umieścić lewą nogę

Rzut z rowu ręką wyprostowaną.

nieco wyżej od prawej i ugiąć ją nieco w kolanie; nogę prawą wyprostować i odstawić nieco do tyłu i w bok do pozycji najwygodniejszej. Głowy nie wystawiać.

Odbezpieczyć granat (zapalić granat niesamoczynny). Wziąć zamach całym ciałem do tyłu, cofając rękę prawą, wyprostowaną dolnym łukiem aż poza biodro, tym samym łukiem przenieść ją energicznie powyżej przedpiersia i wyrzucić granat. Ten ostatni ruch wzmacnia się przez obrót ciała w lewo, wykonany na palcach stóp.

63. Rzut z rowu ręką ugiętą w łokciu.

Przyjąć postawę i zapalić granat według pkt. 62. Rękę lewą oprzeć o przednią ścianę rowu i rzucić granat silnie, wysokim łukiem, jak zwykły kamień przed siebie w obranym kierunku.

64. Wychylanie się z rowu.

Podczas rzucania granatami z rowu, rzucającemu nie wolno ani na chwilę wychylać się z rowu. Obserwację rzutu i wybuchu przeprowadza instruktor.

65. Organizacja ćwiczeń w rzucaniu z rowu.

Organizacja ćwiczeń w rzucaniu z rowu jest taka sama, jak w nauce rzutów i zaprawianiu grenadjera na stanowiskach otwartych, z tą tylko różnicą, że uczniowie rzucają z rowu, umieszczonego na drugim końcu rzutni szkolnej.

Rzucanie ostre.

66. Rozpoczęcie rzucania ostrych.

Rzucanie granatów ostrych może nastąpić dopiero na specjalne zarządzenie i z chwilą, gdy uczniowie poznali już w sposób dostateczny budowę granatów ręcznych, nauczyli się obchodzić z nimi i kiedy nabrali pewności siebie zarówno w rzucie, jak i w obchodzeniu się z granatem ręcznym.

67. Cel rzucania ostrych.

Rzucania ostre mają na celu:

- 1) zapoznać policjanta z użyciem ostrych granatów, aby używał ich bez obawy, jako sprzętu dobrze sobie znanego;
- 2) zapoznać go z siłą ich wybuchu;
- 3) wykazać policjantowi naocznie skutki działania granatów i wartość ich.

68. Rzucania wstępne.

Przed każdym rzucaniem ostrem należy odbyć z uczniami rzucanie granatami ślepymi tego typu, który będzie użyty do rzucania ostrego. Odbywać się one powinny z dokładnem zachowaniem wszystkich przepisów, obowiązujących podczas rzucania ostrych. Przy pomocy granatów ślepych instruktor wykazuje uczniom wszelkie możliwe wypadki, jakie mogą się zdarzyć przy rzucaniu i uczy ich, w jaki sposób należy im zapobiegać bez chwili wahania. Tą drogą uczniowie nabierają pewności siebie i niezbędnej orientacji przy rzucaniach ostrych.

69. Tabela rzucania ostrych.

W okresie wyrobienia sprawności grenadjerskiej należy przeprowadzić 3 rzucenia granatami ostremi.

Warunki tych rzucania podaje następująca tabela:

L. P. rzucenia	Postawa	Stanowisko	Ilość granatów	Rodzaj granatów	Odległość do celu	Rodzaj celu	U w a g i
1.	stojąc	płytkie C.	2—3	zaczepne (O. F.)	20—25 m.	Tarcze lub figury	Po rzuceniu granatu, rzucający chroni się natychmiast pod daszek. (Patrz plan rzutni załącznik nr.1)
2.	1. stojąc 2. klęcząc	płytkie C.	2	obronne (F ¹)	20—25 m.		
3.	stojąc	głębokie R.	2	obronne (F ¹)	25—30 m.	Kłoc drewniany. Kierunek celu wskazuje instruktor.	

Tarcze, służące jako cele, powinny wyobrażać przeciwnika. Rozstawia się je na przedpolu w ten sposób, aby mogły być na nich widoczne skutki wybuchu granatów. Po ukończeniu rzucania należy pokazać oddziałowi uszkodzenia tarcz i naruszenia terenu, aby uczeń mógł przekonać się naocznie jakie skutki wywiera wybuch granatu.

70. Organizacja rzucania ostrych.

Rzucania ostre przeprowadza się jedynie na specjalnie urządzonych rzutniach do granatów ostrych. Ze względu na niebezpieczeństwo, grożące ćwiczącym, w razie pewnego zaniedbania lub przeoczenia, kierownikiem rzucania ostrych musi być oficer, który jest osobiście odpowiedzialny za ścisłe przestrzeganie przepisów porządku na rzutniach do granatów ostrych i za zachowanie się oddziału na rzutni. Instruktor powinien zachować zupełny spokój i odpowiednio wpływać na tych policjantów, którzy wykazują pewne zdenerwowanie.

Dla zapewnienia rzucającym jak największej swobody ruchów, oddział ćwiczący rzuca granaty możliwie w stroju ćwiczebnym.

Helm, jako nakrycie głowy, obowiązuje wszystkich obecnych na rzutni.

Jak najsurowiej zabrania się używania równocześnie obu stanowisk na rzutni — w danej chwili rzuca tylko jeden grenadjer.

Ze względu na możliwość wypadku należy zawsze zorganizować na rzutni pierwszą pomoc lekarską (punkt opatrunkowy).

71. Miejsce i zachowanie się oddziału na rzutni.

Plan i opis rzutni do granatów ostrych znajduje się na końcu niniejszej instrukcji jako załącznik nr. 2.

Oddział, przybywający do rzucania, wprowadza się do rowu R₁.

Rowu tego bez rozkazu nikomu opuszczać nie wolno. W obrębie rowu G nikomu podczas ćwiczeń przebywać nie wolno. Oddział zachowuje ciszę. W rowie G, na stanowiskach, w schronach i magazynach palić nie wolno.

72. Kierownictwo rzucaniem.

Oficer prowadzi ćwiczenia ze stanowiska B. Rozkazy wydaje przy pomocy silnego gwizdka. Pojedynczym gwizdkiem przywołuje pierwszego grenadjera, który z rowu R_1 udaje się rowem G na wyznaczone do rzucania stanowisko, tam na miejscu otrzymuje granat od instruktora ze schronu P. Dwa gwizdki oznaczają, że granat został rzucony. Wtedy policjanci zebrani w rowie R_1 powinni schronić się pod daszek. Następny pojedynczy gwizdek oznacza, że pierwszy grenadjer ukończył rzucanie. Opuszcza on wtedy stanowisko i udaje się do rowu R, gdzie obowiązują takie same przepisy o zachowaniu się jak w rowie R_1 . Ten sam gwizdek przywołuje jednocześnie na stanowisko następnego grenadjera. Dalej postępuje się w ten sam sposób.

73. Zadanie instruktora.

Zadaniem instruktora na stanowisku B jest dawać wskazówki rzucającemu i zapobiegać omyłkom, które mogłyby on popełnić wskutek zdenerwowania. Cisza, panująca na rzutni, umożliwi instruktorowi staranną obserwację ważnej chwili, jaką jest odbezpieczanie i zapalanie granatu.

Oficer kierujący prowadzi osobiście metrykę rzucania.

74. Najczęstsze błędy przy rzucaniu.

Najczęstsze błędy przy rzucaniu są następujące:

- 1) rzucający, nie zajmwszy miejsca pośrodku stanowiska może zawadzić przy braniu zamachu ręką o ścianę stanowiska i wypuścić zapalony granat;
- 2) wykonywając rzut, za późno rozewrze dłoń i granat uderzy w przednią ścianę stanowiska;
- 3) słabo trzymany granat, przy braniu zamachu w tył wyleci z ręki do tyłu poza stanowisko.

W pierwszych dwu wypadkach granat pozostaje wewnątrz stanowiska. Rzucający niezwłocznie opuszcza je i chroni się w rowie G. W trzecim wypadku granat wyleci w tył poza stanowisko. Rzucający chroni się pozostając wewnątrz i przylegając do ściany najlepiej go osłaniającej.

75. Transport granatów i nabijanie.

Transport granatów na rzutnię i nabijanie ich powinno się odbywać zawsze zgodnie z przepisami o obchodzeniu się i transporcie granatów.

76. Przygotowanie i umieszczanie granatów.

Granaty, przeznaczone do rzucania, składa się w magazynach M i M_1 w ten sposób, że w jednym z nich umieszcza się granaty nienabite, a w drugim zapalniki lub spłonki wybuchowe. Nie wolno sprzętu tego umieszczać razem. Instruktor nadzorujący sprzęt, nabija granaty w schronie M_2 , biorąc w tym celu nie więcej niż po 10 granatów i 10 zapalników. Nabite granaty chwilowo przechowuje w schronie M_2 i dostarcza je po 10 sztuk instruktorowi, pełniącemu służbę przy stanowisku.

Wstęp do schronów M i M_1 dozwolony jest tylko oficerowi, prowadzącemu rzucanie ostre i instruktorowi, nadzorującemu sprzęt.

Instruktor przy stanowisku umieszcza się z nabitymi granatami w schronie P lub P_1 , zależnie od tego, z którego stanowiska A lub C odbywać się będzie rzucanie. Przybywającemu na stanowisko grenadierowi instruktor ten podaje przez okno OK, łączące schron ze stanowiskiem, granat pojedynczo przed każdym rzutem.

77. Zużycie granatów nabitych.

Wszystkie granaty nabite muszą być zużyte. Pod żadnym pozorem nie wolno znosić ich zpowrotem do magazynu broni.

78. Oczyszczenie rzutni z niewypałów.

Po ukończeniu rzucania przez oddział należy pozbierać na przedpolu wszystkie niewybuchnięte granaty. Zbieranie wykonywa wyznaczony instruktor dobrze obeznany z tą czynnością i robi to jedynie na rozkaz oficera, kierującego rzucaniem. Granaty niewybuchnięte samoczynne, na których są ślady nadpalenia się ścieżki prochowej oraz

granaty niesamoczynne nie przedstawiają niebezpieczeństwa przy przenoszeniu. Niebezpieczne bardzo są granaty samoczynne niewybuchnięte, na których nie znać śladu nadpalenia. Jeśli granat taki po podniesieniu go zacznie dymić, należy go niezwłocznie odrzucić, przynajmniej na 30 m. i przypaść do ziemi.

79. Niszczenie niewypałów.

Granaty niewybuchnięte umieszcza się w dole głębokim przynajmniej na 80 cm., zdala od rzutni i nie na jej przedpolu, przyczem granaty, oznaczone tutaj jako niebezpieczne, składa się do oddzielnego dołu.

Na wierzchu granatów, złożonych w dole, umieszcza się minę, np. paczkę szedytu 270 gramową, której wybuch powoduje się przy pomocy lontu długiego przynajmniej na 75 cm. Lont podpala instruktor i odbiega opodal chroniąc się za osłonę.

80. Nadzór nad oczyszczeniem rzutni.

Oczyszczenie rzutni jak i niszczenie niewypałów, odbywa się pod nadzorem oficera. Nikomu bez wiedzy dozoruującego nie wolno podnosić zauważonych granatów niewybuchniętych.

Ćwiczenia stosowane.

81. Cel i początek ćwiczeń.

Ćwiczenia stosowane mają na celu wyszkolić ucznia w rzucaniu granatów w różnych warunkach terenowych, czyli przystosować rzut do wymagań służbowych (por. pkt. 15).

Ćwiczenia stosowane rozpoczyna się z chwilą, gdy uczniowie osiągnęli dostateczną sprawność w rzucaniu granatów.

Jednocześnie odbywa się dalsze doskonalenie w rzucie prawidłowym, które prowadzi się według zasad przepisanych dla ćwiczeń sprawności grenadjerskiej.

82. Istota ćwiczeń stosowanych.

Ćwiczenia stosowane są to ćwiczenia, w ciągu których uczy się policjanta stosować nabytą umiejętność rzutu w najrozmaitszych warunkach, które rzut prawidłowy utrudniają ze względu na niemożność przyjęcia jednej z przepisanych postaw rzutu, lub wykonania odpowiedniego zamachu, albo wreszcie — stwarzają specjalne zadanie do wykonania.

Jedną z ważniejszych rzeczy jest nauczanie policjantów wykonywania rzutów w postawach pośrednich, jak np.— półleżących, półkłęzących i innych, które teren może nasunąć.

83. Tematy ćwiczeń.

Tematy ćwiczeń stosowanych mogą być tak rozmaite, jak rozmaity jest teren. Wyczerpać ich wskutek tego niepodobna. Rzeczą oficera-instruktora jest wyszukiwać i dobierać je odpowiednio do rozwoju wyszkolenia.

Zważywszy najczęstsze potrzeby służbowe przerobić należy n. p.

1. dobieranie postaw pośrednich do rzutu,
2. poprawianie stanowiska do rzutu i wykorzystanie terenu do skrytego posuwania się,
3. rzut z rowu do rowu,
4. rzut w marszu i biegu do celu stałego lub ukazującego się niespodzianie,
5. rzut boczny z za węgla, który praktycznie jest wykonać ręką wyprostowaną, zataczając nią łuk poziomy (bokiem),
6. rzut z okna do okna,
7. rzut wzdłuż rowu,
8. rzuty szybkie do różnych celów.
9. rzucanie granatami do celu niewidocznego i regulowanie ognia jedynie według rozkazów swego dowódcy,
10. rzut z głębokiego rowu,
11. rzut ponad murem,
12. rzut ponad zabudowaniem,

13. natychmiastowe odrzucanie granatów przeciwnika, które padły tuż koło rzucającego,

14. rzucanie granatów w masce gazowej.

W ciągu tego rodzaju ćwiczeń maski zdjąć nie wolno. Ruchy ćwiczącego muszą być spokojne i pewne. Gwałtowne ruchy powodują szybki i męczący oddech, który niecierpliwi policjanta i wzbudza chęć uwolnienia się od maski, co grozi odpowiednimi skutkami.

84. Organizacja ćwiczeń stosowanych.

Ćwiczenia stosowane przerabia się w małych zespołach pod kierunkiem instruktora, który musi być przewidziany dla każdego oddziału.

Celem rozruszania policjantów wskazane są przed ćwiczeniami stosowanymi odpowiednie ćwiczenia, przewidziane w regulaminie wychowania fizycznego.

Do ćwiczeń stosowanych powinien oddział posiadać tylko pasy z ładownicami, bagnet, hełm i maskę gazową.

W dalszym rozwoju wyszkolenia dodać należy również torbę służbową i karabinek.

85. Prowadzenie lekcji.

Instruktor rozpoczyna ćwiczenia zwyczajem wyjaśnieniem i pokazaniem ćwiczenia, poczem nakazuje wykonać je jednemu z uczniów. Reszta oddziału przygląda się ćwiczącemu i posuwa się wślad za nim. Instruktor wykazuje błędy, popełnione przez ćwiczącego. Z chwilą, gdy pierwszy z uczniów przerobił już ćwiczenie, instruktor wyznacza następnego, który przerabia to samo ćwiczenie; uczeń ten ma już więcej danych do dobrego wykonania ćwiczenia, gdyż widział jak ćwiczył poprzedni i słyszał co o tem mówił instruktor. Instruktor znów wykazuje błędy ćwiczącego i natychmiast je poprawia. Trzeciego ucznia z kolei do przerabiania tego samego ćwiczenia nie należy już wyznaczać, gdyż ćwiczenie stałoby się zbyt monotonne, lekcja zaś musi być prowadzona w sposób żywy i interesujący całą grupę ćwiczących.

Oficer dozoruujący względnie prowadzący ćwiczenie może doglądać równocześnie kilka zespołów z instruktorami na czele.

86. Zachowanie się ćwiczących.

Od ćwiczących należy wymagać przede wszystkim jak największej energii w wykonaniu nakazanego zadania oraz szybkiego i zdecydowanego działania.

87. Teren do ćwiczeń.

Ćwiczenia stosowane przeprowadza się początkowo w terenie odpowiednio przygotowanym, t. zn. na polu do ćwiczeń grenadjerskich. W miarę rozwoju wyszkolenia należy je przenieść w teren naturalny, możliwie jak najwięcej urozmaicony.

88. Sprzęt do ćwiczeń.

Ćwiczenia stosowane przeprowadza się granatami ćwiczebnymi, w które każdy ćwiczący powinien być zaopatrzony. Cele zaznaczać można małymi tarczami, chorągiewkami, manekinami lub innymi przedmiotami przystosowanymi do terenu.

89. Wybór grenadjarów.

Obserwując swych uczniów podczas ćwiczeń stosowanych instruktor ma możliwość ocenić ich uzdolnienie i wybrać do specjalnych celów tych policjantów, którzy najlepiej władają ręcznym granatem.

Rozdział C.

Wyszkolenie bojowe.

90. Znaczenie wyszkolenia bojowego.

Wyszkolenie bojowe jest ostateczną i najważniejszą częścią wyszkolenia grenadjerskiego.

Wyszkolenie bojowe uczy grenadjerów najskuteczniejszego użycia granatów w walce dla pokonania przeciwnika. Wszystkie poprzednie części wyszkolenia były jedynie przygotowaniem do nauki walki na granaty.

91. Treść wyszkolenia bojowego.

Treścią wyszkolenia bojowego jest nauka walki na granaty. Jest więc ono częścią ogólnego wyszkolenia bojowego.

Wyszkolenie bojowe powinni przejść wszyscy policjanci, w miarę możliwości.

92. Podział wyszkolenia bojowego.

Wyszkolenie bojowe dzieli się na:

a) wyszkolenie pojedynczego policjanta w użyciu granatu ręcznego;

b) wyszkolenie odpowiedniego zespołu policyjnego do potrzeb służbowych.

93. Powtarzanie poprzednich działań wyszkolenia.

Jednocześnie z wyszkoleniem bojowym prowadzi się w dalszym ciągu ćwiczenia z zakresu władania granatem ręcznym w celu udoskonalenia osiągniętego wyćwiczenia lub co najmniej utrzymania go na wysokim poziomie.

94. Pojęcie ogólne o walce na granaty.

Walka na granaty ręczne jest jednym ze sposobów, jakich użyć można na bliskiej dość odległości od przeciwnika. Użycie granatów dopomaga do ostatecznego zgniecenia oporu przeciwnika broniącego się lub załamania jego natarcia.

Tylko w decydujących momentach użycie granatu może mieć miejsce.

95. Zastosowanie różnych rodzajów granatów ręcznych.

Zależnie od warunków i potrzeb służbowych używa się różnych rodzajów granatów, co do których obowiązują zawsze specjalne instrukcje.

Wyszkolenie bojowe pojedynczego policjanta.

96. Treść wyszkolenia bojowego pojedynczego policjanta.

Treść wyszkolenia bojowego pojedynczego grenadjera stanowią ćwiczenia, podczas których przerabia się z poszczególnymi grenadjerami te zadania, które wypada spełniać podczas wystąpień służbowych w zakresie granatów ręcznych.

Wyszkolenie takie powinni w miarę możliwości odbyć wszyscy policjanci.

97. Organizacja i sposób prowadzenia ćwiczeń.

Wyszkolenie bojowe pojedynczego grenadjera prowadzi się w sposób podobny do ćwiczeń stosowanych. Odbywa się ono początkowo na polu do ćwiczeń grenadjerskich, następnie należy je przenieść w teren dowolny, urozmai-

cony. Ćwiczenia te wykonywa się w ubiorze służbowym przy pomocy granatów ślepych lub ćwiczebnych.

Od ćwiczących wymaga się szybkiej decyzji i zdecydowanego, energicznego wykonania. Wahanie się i bezczynność są niedopuszczalne. Ćwiczący zachowuje się tak, jak gdyby znajdował się wobec przeciwnika, który ze swej strony stara się go zwalczyć. Długi namysł, powolny ruch lub niestaranny rzut powoduje ujemne wyniki.

Obrane cele oznaczać można w razie potrzeby małymi tarczami przystosowanymi do terenu.

O wartości tych ćwiczeń, które muszą być bardzo starannie przygotowane, decyduje inicjatywa i pilność instruktora.

98. Tematy ćwiczeń.

Instruktor, trzymając się blisko ćwiczącego policjanta stawia go w określonym położeniu bojowym, wymagającym użycia granatów ręcznych i daje mu odpowiednie zadanie o temacie służbowym, które on natychmiast samodzielnie rozwiązuje.

Tematów, związanych ze służbą policyjną, jest niewyczerpana ilość, instruktor więc ma tu ogromne pole do rozwinięcia swej inicjatywy i staranności.

Wyszkolenie bojowe zespołu policyjnego.

99. Rola zespołu policyjnego.

Odpowiedni zespół policyjny w razie umiejętnego i skutecznego użycia granatów ręcznych jest organem ruchu i poważnym środkiem w czasie pewnej akcji; jeśli tylko jest należycie przygotowany do przeprowadzenia swych zadań.

Zespół taki zawsze spełnia swe powinności, gdy każdy policjant wykonuje należycie wymagane czynności.

100. Cel wyszkolenia zespołu policyjnego.

Wyszkolenie bojowe ma na celu nauczyć zespół policyjny walki na granaty. W szczególności ma ono na celu wyrobienie sprawności w spełnianiu zadań tego zespołu, wpojenie w poszczególnych grenadierów przekonania

o konieczności wspólnego wysiłku i ścisłej współpracy dla osiągnięcia nakazanego celu.

101. Treść wyszkolenia bojowego zespołu policyjnego.

Treścią wyszkolenia bojowego zespołu policyjnego są specjalne ćwiczenia związane ze służbowymi wystąpieniami.

102. Tematy ćwiczeń specjalnych dla zespołu policyjnego.

Instruktor określa odpowiednie zadanie wedle wymagań służby, a zespół natychmiast je wykonuje.

Zadań na temat użycia granatów ręcznych nigdy nie zabraknie, jeśli tylko instruktor zwróci specjalną uwagę na potrzeby służbowe, wykorzystanie terenu dla szybkiego poruszania się w nim, sprawne pokonywanie przeszkód w czasie posuwania się, zachowanie się wobec różnorodnych sytuacji i t. p.

103. Plac ćwiczeń.

Ćwiczenie bojowe zespołu policyjnego prowadzi się w dowolnym terenie naturalnym lub specjalnie przygotowanym.

Rozdział D.

Klasyfikacja grenadjerów i zawody grenadjerskie.

Klasyfikacja grenadjerów.

104. Cel klasyfikacji grenadjerów.

Klasyfikację grenadjerów przeprowadza się w celu:

- 1) wybrania najlepszych policjantów;
- 2) sprawdzenia wyników przeprowadzonego wyszkolenia grenadjerskiego;
- 3) racjonalnego przeprowadzenia zawodów i uprzystępnienia wzięcia w nich udziału średnio uzdolnionym.

105. Obowiązkowe przeprowadzenie klasyfikacji.

Z reguły klasyfikacja grenadjerów powinna być przeprowadzona po ukończeniu formalnego wyszkolenia.

Klasyfikacja obejmuje wszystkich policjantów.

106. Sposób klasyfikowania.

Uczniów poddaje się próbom poniżej opisanym i wyniki osiągnięte przez każdego z nich oblicza się w punktach według podanej tabeli.

Do pierwszej klasy grenadjerskiej zalicza się wszystkich tych, którzy przy próbach uzyskali w sumie ponad 20 punktów.

Do drugiej klasy posiadających w sumie ponad 7 punktów, a mniej niż 21.

Trzecią klasę stanowią policjanci, którzy uzyskali 1 do 7 punktów.

Wszyscy ci, którzy mają w wyniku prób 0 punktów, nie posiadają żadnych wartości grenadjerskich i stoją poza klasami.

107. Próby klasyfikacyjne.

Każdego ucznia poddaje się dwóm próbom, które pozwalają ocenić wartość jego zależnie od wrodzonych zdolności i stopnia wyszkolenia:

- 1) w rzucaniu granatów na odległość;
- 2) w rzucaniu granatów do celu i na szybkość.

108. Próba w rzucaniu na odległość.

Na terenie poziomym wyznacza się linię prostą początkową oraz linie równoległe do niej. Pierwsza równoległa na odległości 20 m od linii początkowej, następne co 5 m aż do odległości 60 metrów co najmniej. Łata drewniana długości 5 m, podzielona na decymetry, pozwoli ocenić odległości pomiędzy liniami równoległymi.

Każdy policjant rzuca sześć razy w postawie stojącej.

Długość rzutu mierzy się od punktu, w którym granat padając dotknął się po raz pierwszy ziemi, do linii początkowej i w kierunku prostopadłym do niej, t. j. bierze się pod uwagę najkrótszą odległość od punktu upadku granatu do linii początkowej, nie zaś odległość od tegoż punktu do nóg rzucającego.

Z pośród sześciu rzutów bierze się pod uwagę tylko rzuty ważne. Aby rzut był ważny rzucającemu nie wolno pod żadnym pozorem przekroczyć linii początkowej. Wol-

no mu natomiast brać rozpęd, wykonywać podskok, lecz musi stosować rzut prostą ręką.

Liczy się najlepszy z sześciu wykonanych rzutów.

109. Próba w rzucaniu do celu i na szybkość.

Na terenie poziomym wytycza się kwadrat o boku długości dwóch metrów i wykopuje go na głębokość 20 cm. Brzegi pionowe. Na odległości 25 m od środka kwadratu wyznacza się linię początkową, równoległą do jednego z boków kwadratu.

Próba trwa sześćdziesiąt sekund. Wykonanie kontrolują trzej instruktorzy: pierwszy znajduje się w pobliżu kwadratu i liczy rzuty trafione, drugi znajduje się obok rzucającego i według sekundowego zegarka daje sygnały na rozpoczęcie i zakończenie próby, trzeci znajdujący się również w pobliżu rzucającego, liczy rzuty nieważne. Rzucający rozporządza nieograniczoną ilością granatów, które podaje mu pomocnik. Przed sygnałem początkowym rzucający stoi w postawie do rzutu i trzyma granat w prawej ręce (lub lewej, jeśli nią będzie rzucać).

Rzut jest nieważny, jeśli rzucający nie wykona go ręką prostą lub jeśli przestąpi linię początkową.

Rzuty nieważne odlicza się od rzutów, które trafiły do celu. Granat, który wtoczył się w kwadrat, uderzając przedtem o ziemię obok kwadratu, nie wlicza się do trafionych.

110. Tabela klasyfikacyjna.

Podana niżej tabela ułożona jest do prób, które odbywają uczniowie w ćwiczebnym ubiorze i przy pomocy granatów ręcznych ważących 650 gramów. Ponieważ wyniki zależne są od rodzaju ubioru rzucającego i wagi granatu, trzeba dla prób, prowadzonych w innych warunkach ułożyć inne tablice, zachowując te same stosunki punktowania.

Tabela klasyfikacyjna.

UZDOLNIENIE	Rzucanie na odległości:		Rzucanie do celu i na szybkość	
	Długość rzutu w metrach	Punkty	Ilość trafionych granatów	Punkty
Niedostateczne	Mniej niż 25	0	Mniej niż 5	0
Dostateczne	25	1	5	1
	27	2	6	2
	29	3	7	3
			8	4
Dobre	31	4	9	5
	33	5	10	6
	35	6	11	7
	37	7	12	8
	38	8	13	9
	39	9	14	10
	40	10		
Bardzo dobre	41	11	15	11
	42	12	16	12
	43	13	17	13
	44	14	18	14
	45	15	19	15
	46	16	20	16
	47	17	21	17
	48	18	22	18
	49	19	23	19
	50	20	24	20
Wyjątkowo dobre (rekordowe)	51	21	25	21
	52	22	26	22
	53	23	27	23
	54	24	28	24
	55	25	29	25
	56	26	30	26
	57	27	31	27
	58	28	32	28
	59	29	33	29
	60 i t. d.	30	34	30

Zawody w rzucaniu granatem ręcznym.

111. Znaczenie zawodów.

Zawody powodują szlachetne współzawodnictwo pomiędzy uczestnikami, zarówno między całymi oddziałami, jak i między poszczególnymi jednostkami walczącymi o palmę pierwszeństwa. Pobudzają one zdrową ambicję i chęć do doskonalenia się. Są więc one ważnym czynnikiem, zachęcającym do pracy nad sobą. Zwycięstwo w zawodach daje zarówno oddziałowi jak i poszczególnemu policjantowi wielkie zadowolenie moralne.

Poziom zawodów policyjnych z zakresu wychowania fizycznego i ich wyniki rzucają miarodajne światło na stan wyszkolenia całego korpusu bezpieczeństwa. Gorąca walka o spełnienie trudnych warunków może mieć miejsce tylko pomiędzy dobrze zaprawionymi i żądnymi wygranej współzawodnikami.

112. Rodzaje zawodów.

Policyjne zawody z zakresu wychowania fizycznego mogą być zbiorowe i jednostkowe. W zawodach zbiorowych uczestniczą całe zespoły reprezentujące poszczególne oddziały, które ubiegają się o zwycięstwo. Zawody te mają na celu wykazanie zbiorowej sprawności wymagającej wyrobienia fizycznego. Zawody jednostkowe dają pole do popisu pojedynczym wyborowym jednostkom.

113. Zasada powszechności jednostkowych zawodów w rzucaniu granatów.

Dobry granadjer rzuca daleko, celnie i szybko.

Te trzy zalety dobrego granadjera dyktują warunki, których spełnienia żąda się w jednostkowych zawodach granadjerskich. Aby dać możliwość wzięcia udziału w zawodach większej liczbie granadjerów z nadzieją zwycięstwa, urządza się je oddzielnie dla pierwszej klasy, oddzielnie zaś dla granadjerów drugiej klasy. Niedopuszczalne jest, aby granadjerzy posiadający kwalifikacje do klasy pierwszej brali udział w zawodach granadjerów klasy drugiej.

114. Wybór zawodników.

Przed zawodami poszczególne jednostki policyjne przeprowadzają klasyfikację swych grenadjerów, poczem wyznaczają najlepszych z dwu pierwszych klas w takiej ilości, jaką przewiduje program zawodów.

115. Organizacja zawodów.

Rozegranie zawodów odbywa się pomiędzy grenadjerami każdej z dwu pierwszych klas oddzielnie.

Na terenie poziomym wyznacza się wapnem niegaszonym linię początkową oraz trzy okręgi kół.

Dla grenadjerów pierwszej klasy: pierwszy okrąg o średnicy 2,5 m. odległy od linii początkowej o 35 m., drugi okrąg o średnicy 3 m. w odległości 40 m. od linii początkowej, trzeci okrąg o średnicy 3,5 m. w odległości 45 m. od linii początkowej.

Dla grenadjerów drugiej klasy: pierwszy okrąg o średnicy dwu metrów — odległy od linii początkowej o 30 m., drugi o średnicy 2,5 m. w odległości 35 m., trzeci okrąg o średnicy 3 m. w odległości 40 m. od linii początkowej. Odległość mierzy się od linii początkowej do środka okręgów, z których każdy oznaczony jest niską chorągiewką innej barwy dobrze widoczną.

Każdy zawodnik dysponuje dość dużą ilością granatów, które ma w torbie lub w chlebaku na sobie.

Rzucanie trwa dwadzieścia sekund.

Kontrolę przeprowadza trzech sędziów; jeden, zaopatrzony w zegarek sekundowy daje sygnały na rozpoczęcie i zakończenie rzucania; drugi liczy rzuty nieprawidłowo wykonane; trzeci notuje granaty trafione do celu.

Rzucający bierze granat do ręki, przybiera postawę do rzutu i oczekuje sygnału do pierwszego rzutu. Na sygnał sędziego, mierzącego czas, rzucający udaje wyrwanie przetyczki (ruchy te wykonywa przy każdym rzucie) i rzuca do pierwszego koła (najbliższego) dopóki weń nie trafi jednego granatu.

Skoro jeden granat trafił do celu, rzucający natychmiast celuje i rzuca do drugiego koła (środkowego) i t. d.

Jednocześnie przeprowadzić rzucanie na paru stanowiskach. Jeśli po ukończeniu tych rzucań okaże się paru równowartościowych kandydatów na pierwsze miejsca, przeprowadza się pomiędzy nimi rozgrywkę.

116. Nagrody dla zwycięzców.

Dla zwycięzców w każdej klasie mogą być przewidziane nagrody równowartościowe. Nazwiska zwycięzców powinny być odpowiednio ogłaszane.

ZAŁĄCZNIKI.

Nr. 1.

Opis rzutni szkolnej.

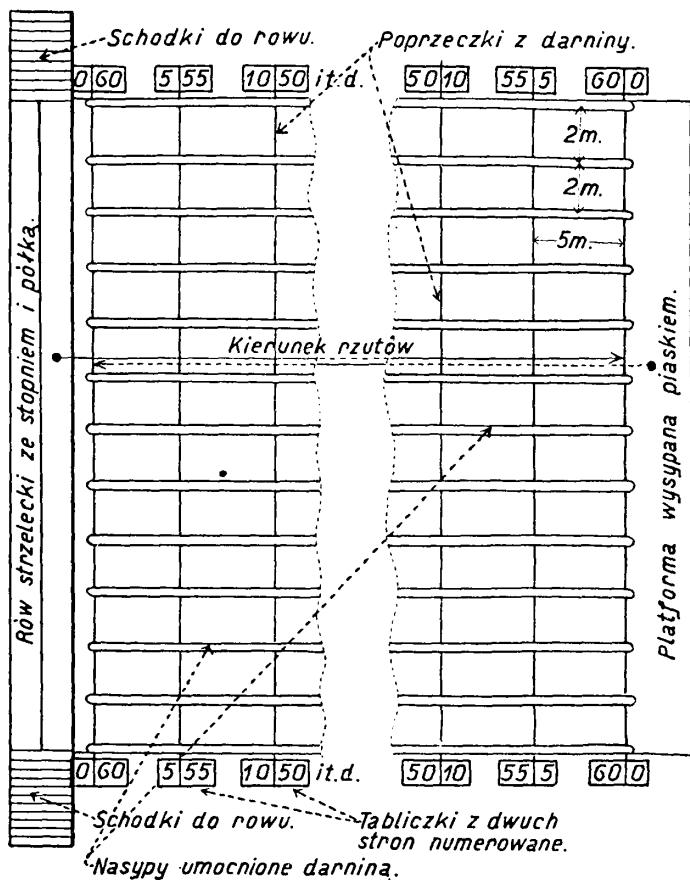
Rzutnię szkolną do nauki rzutów urządza się w pobliżu koszar, w terenie miękkim i płaskim. Nasypy, umocnione darnią, kilkunastocentymetrowej szerokości i wysokości, biegną równolegle do siebie w odstępach dwumetrowych. W ten sposób utworzone korytarze mają 60 m długości. Podzielone są co 5 m poprzecznymi liniami (poprzeczkami), ułożonymi z darniny umocowanej w ziemi. Na skrajnych nasypach ewentualnie i na środkowym zatknięte są małe tabliczki drewniane, oznaczające odległości w obu kierunkach.

Na jednym końcu rzutni znajduje się platforma dobrze wysypana piaskiem. Poziom jej jest poziomem rzutni. Na tym końcu rzutni przeprowadza się naukę rzutów podstawowych w postawie stojącej, klęczącej i leżącej. Na drugim końcu rzutni znajduje się zwykły rów strzelecki z ławką i ze stopniem. Wymiary rowu normalne. Rów jest dobrze odziany, a dno jego skanalizowane. Z boków znajdują się zejścia do rowu (schody). Rów służy do nauki rzutów z okopu.

Na tej rzutni odbywa się ćwiczenia dla zaprawiania grenadjera w rzucaniu. Ilość ćwiczących jednocześnie na rzutni nie może być większa niż ilość korytarzy.

Jako celów na tej rzutni używa się małych chorągiewek lub tarcz kolorowych, które zatyka się na dowolnej odległości. Celnymi są rzuty, które padną w promieniu 1 m od zatkniętej tarczy.

Ilość stanowisk zależna jest od potrzeb i dochodzi najwyżej do dwunastu.

Rzutnia szkolna.

Nr. 2.

Opis rzutni do granatów ostrych.

Motywy wyjaśniające potrzebę rzutni do granatów ostrych.

Rzutnia do granatów ostrych ma zapewnić oddziałowi możliwość swobodnego prowadzenia wyszkolenia w używaniu granatów ostrych i jednocześnie zabezpieczyć ćwiczących przed działaniem odłamków rzuconych granatów oraz przed przypadkowymi wybuchami, jakie mogą się zdarzyć zawsze, nawet z amunicją najlepszego gatunku i to ludziom

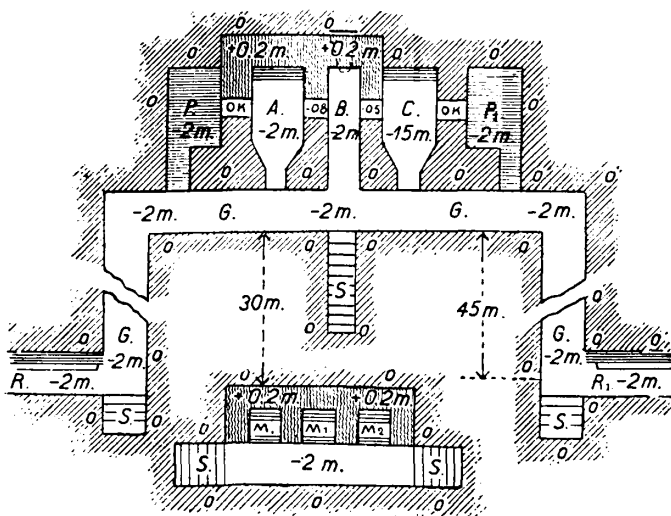
najlepiej wyszkolonym. Rzutnia usuwa niebezpieczeństwo grożące ludności cywilnej.

Teren na rzutnię.

Rzutnię do granatów ostrych urządza się w terenie płaskim, suchym, o ile to możliwe — bezużytecznym, oraz położonym zdala od zabudowań zamieszkałych i dróg komunikacyjnych.

Urządzenie rzutni.

Rzutnia do granatów ostrych przedstawia system rowów i stanowisk wykopanych w ziemi, połączonych według planu, który przedstawia rysunek.

OBJAŚNIENIE:

- Powierzchnia terenu
- Stanowiska pokryte i daszki
- Nasyp ponad powierzchnią terenu
- 2m.- Rowy oznaczone minusem
- A. C. - Stanowiska dla rzucających
- B. - Stanowisko dla instruktora z peryskopem
- P. P. - Stanowiska kryte dla instruktorów
- OK - Okna kryte łączące P. - A. i P. z C.
- G. - Rów okrężny komunikacyjny
- R. R. - Rowy dla oddziałów
- M. M. - Magazyny zamykane drzwiami
- S - Schody-wyjścia z rowów.

Rzutnia szkolna.

Rów G. jest rowem komunikacyjnym o głębokości 2 m. Ma on kształt podkowy zakończonej z obu stron schodami (zejściami).

Ze środka jego ku przodowi występuje stanowisko instruktora B. Stanowisko B. zaopatrzone jest w peryskop, umożliwiający obserwację pola rzutni z ukrycia (z postawy stojącej).

Z obu stron stanowiska B. znajdują się stanowiska grenadjerskie A. i C., do których z rowu prowadzą wejścia.

Stanowisko A. posiada w przedniej ścianie daszek wystający na 50 cm dość gruby, by odłamek granatu nie przebił go. Daszek umieszczony jest na takiej wysokości, aby rzucający po wykonaniu rzutu mógł się schronić pod nim w postawie stojącej.

Stanowisko A. komunikuje się ze stanowiskiem B. przy pomocy okna 50 cm szerokiego, otwartego od góry, zrobionego w nasypie dzielącym te stanowiska. Dno okna znajduje się na 80 cm poniżej powierzchni terenu (1.20 m. ponad dnem rowu i stanowiska A.).

Stanowisko C. ma dno wyżej o 50 cm (wkopane jest na 1.50 m). Wchodzi się doń po schodku wysokości 25 cm. Stanowisko C. posiada daszek ochronny takież, jak i stanowisko A. Rzucający chroniąc się pod daszek przysiadają. Stanowisko C. komunikuje się z B. przy pomocy otwartego od góry okna, którego dno znajduje się na wysokości 1 m.

Okna pomiędzy stanowiskiem instruktora, a stanowiskami grenadjerskimi umożliwiają instruktorowi obserwację ruchów wykonywanych przez rzucającego przed i podczas rzutu (odbezpieczanie, zapalanie, rzut).

Oba stanowiska grenadjerskie komunikują się ze schronami P. i P₁, przy pomocy okien 50 cm szerokości, krytych od góry tak jak schrony. Te okna powinny być umieszczone nawprost poprzednich a dna ich na tej samej wysokości.

Schrony P. i P₁ mają wejścia z rowu G. — G. Pokryte są belkami i ziemią. Pokrycie powinno zabezpieczyć przed odłamkami, jak również i przed działaniem granatu, któryby wybuchł, upadłszy na wierzch schronu. Grubość pokrycia wynosi 25 cm. Schrony P i P₁ przeznaczone są dla

instruktora przy stanowisku. Podaje on pojedyncze granaty gotowe rzucającym grenadjerom.

Z obu końców rowu G. równoległe do stanowisk ciągną się rowy R. i R_1 . Każdy z nich długości przynajmniej 30 m. i zakończony schodami (wyjściem) nazewnątr. Rowy są głębokie na 2 m.

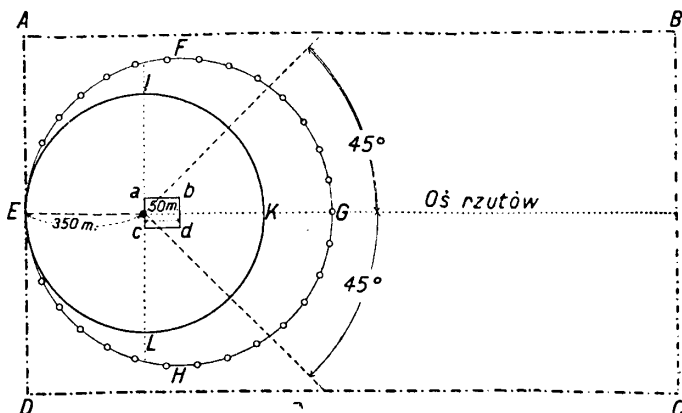
Przednia ściana rowów posiada stopień i daszek nad nim wystający na 50 cm. Ludzie zebrani w rowach, chroniąc się pod daszek siadają na stopniu.

W odległości przynajmniej 30 m od przedniej części rowu G. znajdują się trzy schrony kryte M, M_1, M_2 , zamykane drzwiami, które służą jako magazyny na przewiezione granaty i zapalniki. W jednym z nich przy drzwiach otwartych instruktor sam nabija granaty.

Pasy niebezpieczne.

Każda strzelnica posiada pas niebezpieczeństwa, wewnątrz, którego mogą razić pociski i odłamki bezpośrednio lub z odbicia. Wymiary tych pasów zależą od promieni działania broni i pocisków oraz od miejscowych warunków terenowych i urządzeń ochronnych.

Odłamki granatów działają przeciętnie w promieniu 100 metrów od miejsca wybuchu. Mogą się jednak zdarzyć odbicia lub też wyjątkowo silnie odrzucone odłamki, które

Pasy niebezpieczne.

rażą dalej. Ze względu na tę możliwość przyjmuje się szerszy pas niebezpieczny, w którym w czasie trwania ćwiczeń nikomu, prócz oddziału ćwiczącego i policjantów służbowo przebywających, znajdować się nie wolno.

W terenie płaskim przyjmuje się linię, odległą o 350 m, od miejsca upadku granatów, jako granicę, wewnątrz której leży pas niebezpieczny.

Granice pasów niebezpiecznych.

Jeżeli punkty upadku granatów ręcznych obejmują prostokąt $a-b-c-d$, o podstawie $a-c$ i o głębokości $a-b$ (50 m.) to pole niebezpieczeństwa tworzy koło, którego okrąg $E-l-K-L$ odległy jest o 350 m. od prostokąta $a-b-c-d$.

Linję $E-l-K-L$, jako zewnętrzną przyjmuje się za stałą granicę pasa niebezpiecznego na rzutni dla ręcznych granatów ostrych ze względu na działanie granatów.

Sygnaly i służba bezpieczeństwa.

Linja $E-F-G-H$ oznaczona jest w terenie słupkami, umieszczonymi w pewnych odstępach. Wzdłuż i nazewnątrz od tej linii znajdują się posterunki bezpieczeństwa, na których podczas ćwiczeń na rzutni wartownicy pełnią służbę.

Przed rozpoczęciem ćwiczeń w rzucaniu ostrymi granatami, należy:

1) podnieść na rzutni chorągiew czerwoną na wysokiej tyce, oznaczającą, że rzutnia jest czynna. Chorągiew ta pozostać powinna przez cały czas trwania ćwiczeń;

2) zaciągnąć posterunki bezpieczeństwa, których zadaniem jest niedopuszczać nikogo do wewnątrz pasa niebezpieczeństwa.

Nie wolno rozpoczynać ćwiczenia, dopóki posterunki nie zostały zaciągnięte. Służbę wartowniczą pełnią ludzie z oddziału, który ćwiczy. Zazwyczaj wystarczy czterech do sześciu wartowników dla zapewnienia bezpieczeństwa — ustawić ich jednak należy tylu, ilu wymagają warunki miejscowe. Pierwsza zmiana wartowników odbywa rzucanie po zlurowaniu jej. Czas służby jednej zmiany nie powinien przekraczać dwu godzin. Aby nie przerywać ćwicze-

nia w czasie zmiany służby wartowniczej, rozprowadzanie powinno odbywać się nazewnątrz od linii ograniczającej pas niebezpieczeństwa.

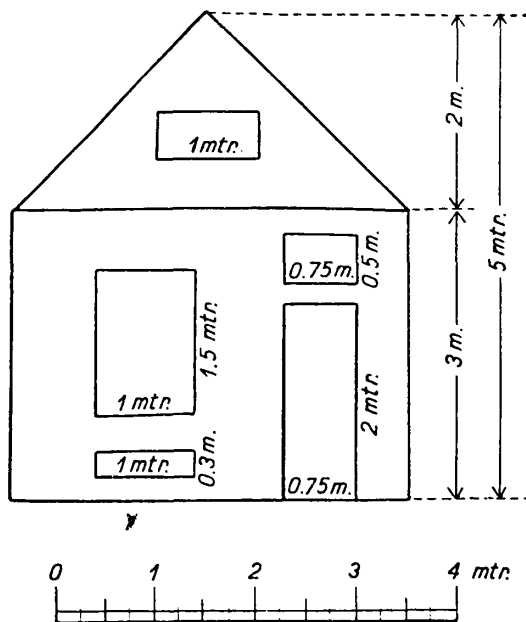
Zamknięcie ruchu osób cywilnych w dalszej części czworoboku A—B—C—D uzyskuje się przez powiadomienie ludności za pośrednictwem odnośnych władz administracyjnych, że w danym dniu i godzinach rzutnia będzie czynna oraz przez zamknięcie posterunkami dróg przecinających teren czworoboku.

Nr. 3.

Pole do ćwiczeń grenadjerskich.

W pobliżu koszar obok boiska, gdzie przerabia się ćwiczenia, wchodzące w zakres wychowania fizycznego urzędującego pole do ćwiczeń grenadjerskich, które powinno zawierać:

- 1) ścianę ćwiczebną;
- 2) pole do grenadjerskich ćwiczeń bojowych.

SKALA.

Ściana ćwiczebna.

Ściana ćwiczebna.

Ściana ćwiczebna służy do wyszkolenia w rzucaniu granatów do okien i drzwi oraz do rzutów z za węgła.

Buduje się ją z desek, obijając brzegi otworów blachą. Ściana taka wyobraża szczyt domu.

Pole do grenadjerskich ćwiczeń bojowych.

Ćwiczenia bojowe należy prowadzić w dowolnym terenie ze względu na konieczność urozmaicenia. Przed korzystaniem z naturalnego terenu można urządzić specjalne pole do grenadjerskich ćwiczeń bojowych i w sposób sztuczny przewidzieć na niem te wszystkie możliwości oraz warunki z jakimi policjant spotkać się może w czasie swych służbowych wystąpień.

Urządzenie pola do grenadjerskich ćwiczeń bojowych musi być celowe i odpowiadać wskazówkom, objętym instrukcją.

Nr. 4.

Granaty ćwiczebne i ślepe.

Granaty ćwiczebne.

Granaty ćwiczebne są to przyrządy względnie pomoce szkolne kształtem i wagą odpowiadające granatom ostrym. Tego rodzaju granaty do celów szkolnych uzyskuje się wypełniając ich czerepy np. suchym piaskiem i zatykając je w miejsce zapalnika szczelnym korkiem drewnianym lub odpowiednią śrubą.

Granat ćwiczebny typu trzonowego powinien być zrobiony z drzewa akacjowego. Wymiary i waga równe prawdziwym.

Granaty ślepe.

Granaty ślepe są to przyrządy względnie pomoce naukowe zbudowane tak samo jak granaty ostre, ale nie naładowane materiałem wybuchowym. Używa się do nich zapalników ostrych. Granaty ślepe dają huk pochodzący od wybuchu spłonki. Czerepy granatów ślepych pomalowane są na czerwono.

Nr. 5.

Wzór metryki grenadjerskiej.

Oddział.....

Miejscowość, data.....

METRYKA GRENADJERSKA.

Warunki atmosferyczne:.....

Warunki rzucania:

Stwierdzono braki na rzutni:

Obsługę i oddział ćwiczący pouczono o zachowaniu się na rzutni.

Rzucanie rozpoczęto o godz..... ukończono o godz.....

Ilość granatów na początku ćwiczenia

Po ukończeniu ćwiczenia pozostało.....

Uwagi i podpisy kierujących rzucaniem:

L. p.	Stopień	Nazwisko i imię	Ilość rzuconych granatów	Ilość niewy- palów	Uwagi o zachowa- niu się i uzdolnie- niu rzucającego
1					
2					
3					

326611

Spis rzeczy.

WSTĘP.

Rozdział A.

Zasady ogólne.

	str.
1. Cel wyszkolenia	5
2. Treść wyszkolenia	5
3. Jednostka wyszkolenia	5
4. Zakres wyszkolenia	5

Przedmioty wyszkolenia.

5. Dział wyszkolenia	6
6. Nauka o budowie i właściwościach granatów ręcznych	6
7. Nauka władania granatami ręcznymi	7
8. Wyszkolenie bojowe	7

Metody wyszkolenia.

9. Zasady ogólne metody wyszkolenia	7
10. Wyszkolenie pojedyncze	8
11. Przygotowanie i tok lekcji	8
12. Ewidencja i podział ćwiczących	8
13. Kierownictwo i nadzór	8

Podział i tok wyszkolenia.

14. Czas trwania wyszkolenia grenadjerskiego	9
15. Podział wyszkolenia	9
16. Tok wyszkolenia	10
17. Znaczenie zawodów w wyszkoleniu grenadjerskiem	10

Rozdział B.

Wyszkolenie we władaniu granatem ręcznym.

18. Zadanie wyszkolenia we władaniu granatem ręcznym	11
19. Podział wyszkolenia	11

Ćwiczenia przygotowawcze.

20. Znaczenie ćwiczeń przygotowawczych	11
--	----

Nauka rzutu.

	str.
21. Charakterystyka rzutu	12
22. Wyrabianie mięśni	12
23. Ćwiczenia wstępne	12
24. Tabela ćwiczeń wstępnych	13
25. Ustawienie oddziału do ćwiczeń wstępnych	14
26. Szkolenie postawy grenadjerskiej	14
27. Prowadzenie lekcji	14

Postawy rzutu.

28. Postawa do rzutu stojąc	15
29. Postawa do rzutu klęcząc	16
30. Postawa do rzutu leżąc	16
31. Postawy do rzutu ręką lewą	16

Chwyty granatów do rzutu.

32. Chwyty granatów do rzutu	17
33. Prawidłowy chwyt granatu z zapalnikiem samoczynnym	17
34. Odbezpieczenie zapalnika samoczynnego	17
35. Ćwiczenia chwytów do rzutu	18

Rzuty.

36. Kolejność i metoda nauczania	18
37. Organizacja lekcji	18
38. Czas trwania lekcji	19
39. Program lekcji	20
40. Rodzaje rzutów	20
41. Rzut ręką wyprostowaną stojąc	20
42. Rzut ręką wyprostowaną klęcząc	22
43. Rzut ręką wyprostowaną leżąc	24
44. Rzut ręką ugiętą stojąc	25
45. Rzut ręką ugiętą klęcząc	26
46. Wskazówki dla poprawnego rzutu	26
47. Rozkazy do wykonania rzutów	26

Ćwiczenia sprawności grenadjerskiej.

48. Cel ćwiczeń	27
49. Kolejność doskonalenia	27
50. Zakres ćwiczeń sprawności	27

Ćwiczenia dla zaprawienia grenadjera w rzucaniu.

51. Cel ćwiczeń dla zaprawienia grenadjera	27
52. Treść ćwiczeń dla zaprawienia grenadjera	28
53. Ćwiczenia w utrzymaniu kierunku	28
54. Ćwiczenia w donośności rzutu	28
55. Ćwiczenia w celności rzutu	28
56. Ćwiczenia w rzucaniu szybkim	28

	str.
57. Wytrwałość w rzucaniu	29
58. Program lekcji	29

Rzucanie z rowu.

59. Znaczenie rzutu granatem z rowu	29
---	----

Nauka rzutu z rowu.

60. Rozpoczęcie i zakres nauki rzutu z rowu	29
61. Charakterystyka rzutu z rowu	30
62. Rzut z rowu ręką wyprostowaną	30
63. Rzut z rowu ręką ugiętą w łokciu	31
64. Wychylanie się z rowu	31
65. Organizacja ćwiczeń w rzucaniu z rowu	31

Rzucanie ostre.

66. Rozpoczęcie rzucania ostrych	31
67. Cel rzucania ostrych	32
68. Rzucanie wstępne	32
69. Tabela rzucania ostrych	32
70. Organizacja rzucania ostrych	33
71. Miejsce i zachowanie się oddziału na rzutni	33
72. Kierownictwo rzucaniem	34
73. Zadanie instruktora	34
74. Najczęstsze błędy przy rzucaniu	34
75. Transport granatów i nabijanie	35
76. Przygotowanie i umieszczenie granatów	35
77. Zużycie granatów nabitych	35
78. Oczyszczenie rzutni z niewypałów	35
79. Niszczenie niewypałów	36
80. Nadzór nad oczyszczeniem rzutni	36

Cwiczenia stosowane.

81. Cel i porządek ćwiczeń	36
82. Istota ćwiczeń stosowanych	37
83. Tematy ćwiczeń	37
84. Organizacja ćwiczeń stosowanych	38
85. Prowadzenie lekcji	38
86. Zachowanie się ćwiczących	39
87. Teren do ćwiczeń	39
88. Sprzęt do ćwiczeń	39
89. Wybór grenadierów	39

Rozdział C.

Wyszkolenie bojowe.

90. Znaczenie wyszkolenia bojowego	40
91. Treść wyszkolenia bojowego	40

	str.
92. Podział wyszkolenia bojowego	40
93. Powtarzanie poprzednich działów wyszkolenia	41
94. Pojęcie ogólne o walce na granaty.	41
95. Zastosowanie różnych rodzajów granatów ręcznych	41

Wyszkolenie bojowe pojedynczego policjanta.

96. Treść wyszkolenia bojowego pojedynczego policjanta	41
97. Organizacja i sposób prowadzenia ćwiczeń.	41
98. Tematy ćwiczeń	42

Wyszkolenie bojowe zespołu policyjnego.

99. Rola zespołu policyjnego	42
100. Cel wyszkolenia zespołu policyjnego	42
101. Treść wyszkolenia bojowego zespołu policyjnego	43
102. Tematy ćwiczeń specjalnych dla zespołu policyjnego	43
103. Plac ćwiczeń	43

Rozdział D.

Klasyfikacja grenadjerów i zawody grenadjerskie.

Klasyfikacja grenadjerów.

104. Cel klasyfikacji grenadjerów	44
105. Obowiązkowe przeprowadzenie klasyfikacji.	44
106. Sposób klasyfikowania	44
107. Próby klasyfikacyjne	45
108. Próba w rzucaniu na odległość	45
109. Próba w rzucaniu do celu i na szybkość	46
110. Tabela klasyfikacyjna	46

Zawody w rzucaniu granatem ręcznym.

111. Znaczenie zawodów	48
112. Rodzaje zawodów	48
113. Zasada powszechności jednostkowych zawodów w rzucaniu granatów	48
114. Wybór zawodników	49
115. Organizacja zawodów	49
116. Nagrody dla zwycięzców	50

ZAŁĄCZNIKI.

Nr. 1. Opis rzutni szkolnej	51
Nr. 2. Opis rzutni do granatów ostrych	52
Nr. 3. Pole do ćwiczeń grenadjerskich	57
Nr. 4. Granaty ćwiczebne i ślepe	58
Nr. 5. Wzór metryki grenadjerskiej	59

326611

